

**AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I
POŠTANSKU DJELATNOST**

**PLAN RADA
ZA 2017. GODINU**

Podgorica, septembar 2016. godine

SADRŽAJ

I UVOD5	
II PLAN AKTIVNOSTI	8
II-1. NORMATIVNI DIO - elektronske komunikacije	8
A. Propisi i akta koje donosi Agencija	8
B. Stručne osnove za izradu propisa i akata koja donose ministarstva	14
C. Stručne osnove za izradu propisa i akata koje treba da doneše Vlada Crne Gore.....	16
II- 1.1 NORMATIVNI DIO – poštanske usluge	17
A. Propisi i akta koje donosi Agencija	17
B. Stručne osnove za izradu propisa i akata koje treba da doneše Ministarstvo 18	
C. Stručne osnove za izradu propisa i akata koje treba da doneše Vlada Crne Gore.....	19
II-2. TEKUĆE AKTIVNOSTI.....	19
A. Vođenje i održavanje registara i baza podataka Agencije	20
1. Sistem za prikupljanje i obradu podataka o tržištu elektronskih komunikacionih usluga i tržištu poštanskih usluga.....	20
2. Baza podataka elektronske komunikacione infrastrukture	20
B. Zaštita konkurenциje u oblasti elektronskih komunikacija	20
1. Praćenje implementacije regulatornih obaveza nametnutih operatorima sa značajnom tržišnom snagom nakon sprovedenog drugog kruga analiza pet relevantnih tržišta	21
2. Praćenje implementacije regulatornih obaveza nametnutih operatoru sa značajnom tržišnom snagom na maloprodajnom tržištu širokopojasnog pristupa internetu	21
3. Analize tržišta na osnovu Odluke o relevantnim tržištima shodno važećoj Preporuci Evropske komisije od 09.10.2014. godine o relevantnim tržištima na području elektronskih komunikacija koja podliježe ex ante regulaciji	21
4. Regulacija maloprodajnih cijena usluga fiksne telefonije	22
5. Praćenje implementacije modela računovodstvenog razdvajanja i troškovnog računovodstva operatora u javnoj fiksnoj elektronskoj komunikacionoj mreži.....	22
6. Implementacija modela računovodstvenog razdvajanja i troškovnog računovodstva operatora u javnoj mobilnoj elektronskoj komunikacionoj mreži	22
C. Metodologija vođenja odvojenog računovodstva i obračuna neto troška obavljanja univerzalne poštanske usluge	22
1. Implementacija Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška obavljanja univerzalne poštanske usluge	23

D. Univerzalni servis	23
1. Univerzalni servis u elektronskim komunikacijama	23
2. Univerzalni servis u poštanskoj djelatnosti	24
E. Upravljanje radio frekvencijskim spektrom	24
1. Planiranje korišćenja radio-frekvencija.....	24
1.1 Implementacija odluka donijetih na Svjetskoj Konferenciji o radiokomunikacijama (WRC-15)	25
2. Izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija.....	26
2.1. Provjera ispunjenosti zahtjeva u pogledu pokrivanja signalom mobilnih mreža	26
2.2. Dodjela radio-frekvencija iz opsega 3400-3600 MHz za ralizaciju javnih fiksnih/mobilnih elektronskih komunikacionih mreža	27
3. Kontrola i monitoring radio-frekvencijskog spektra	28
4. Međunarodna koordinacija radio-frekvencija	29
F. Upravljanje numeracijom i adresiranjem	30
1. Izdavanje odobrenja za korišćenje brojeva i adresa	30
2. Prenosivost brojeva.....	31
3. Implementacija i informisanje o korišćenju jedinstvenog evropskog broja „112“ za pozive u hitnim slučajevima	31
G. Prava i zaštita interesa korisnika	31
1. Opšti uslovi pružanja usluga	31
2. Preplatnički ugovori.....	31
3. Kvalitet usluga.....	32
4. Sistem za mjerene brzine pristupa Internetu	32
5. Alat za pomoć korisnicima prilikom izbora elektronskih komunikacionih usluga (kalkulator cijena).....	32
6. Edukacija korisnika.....	32
7. Ispitivanje javnog mnjenja	32
8. Praćenje rada nacionalne tačke razmjene Internet saobraćaja u Crnoj Gori ..	33
9. Aktivnosti na sprovodenju Sporazuma o sniženju cijena usluga rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama između ministarstava nadležnih za oblast elektronskih komunikacija: Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Republike Makedonije i Republike Srbije.....	34
H. Planiranje elektronskih komunikacionih mreža i elektronske komunikacione infrastrukture	34
I. Zaštita elektronskih komunikacija	34
II-3. IZRADA PLANOVA, IZVJEŠTAJA I INFORMACIJA VEZANIH ZA TRŽIŠTE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKE DJELATNOSTI.....	35
A. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju na godišnjem nivou ..	35
B. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju na polugodišnjem nivou ..	40

C. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju na kvartalnom nivou ...	41
D. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju na mjesecnom nivou ...	42
E. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju po potrebi	43
II-4. SARADNJA SA NADLEŽNIM DRŽAVnim ORGANIMA I DRUGIM INSTITUCIJAMA, OPERATORIMA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKIM OPERATORIMA, REGULATORnim TIJELIMA DRUGIH DRŽAVA I MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA U OBLASTI ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKOG SAOBRAĆAJA	44
A. Saradnja sa nadležnim državnim organima i institucijama	44
B. Saradnja sa međunarodnim institucijama	45
C. Organizacija međunarodnih skupova.....	47
II-5. MATERIJALNO-TEHNIČKO I KADROVSKO OSPOSOBLJAVANJE.....	48
III IZVRŠENJE PLANA RADA.....	49

I UVOD

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, je nezavisni regulatorni organ koji u vršenju javnih ovlašćenja u oblasti elektronskih komunikacija, obavlja regulatorne i druge poslove utvrđene zakonom i u obavljanju ovih poslova ne smije primati ni tražiti uputstva od državnih i drugih organa i organizacija ili drugih lica.

Polazne osnove za izradu Plana rada Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2017. godinu predstavljaju: Zakon o elektronskim komunikacijama ("Službeni list Crne Gore", broj: 40/13 i 56/13), Zakon o elektronskim medijima ("Službeni list Crne Gore" broj: 06/13), Zakon o digitalnoj radio-difuziji ("Službeni list Crne Gore" broj: 34/11 i 31/12) i Zakon o poštanskim uslugama („Službeni list Crne Gore“, broj:57/11) sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama ("Sl. list Crne Gore", broj:55/16) od 17.08.2016. godine.

Članom 14 Zakona o elektronskim komunikacijama propisane su nadležnosti Savjeta Agencije i istim je u stavu 1 tačka 4 propisano da Savjet Agencije donosi Plan rada sa Finansijskim planom Agencije.

Zakonom o elektronskim komunikacijama, u članu 11 su utvrđene nadležnosti Agencije i to da: donosi propise na osnovu ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom, donosi plan adresiranja i plan numeracije i kontroliše njihovu primjenu; priprema predlog Plana namjene radio – frekvenčijskog spektra i kontroliše njegovu primjenu, donosi planove raspodjele radio-frekvencija i kontroliše njihovu primjenu; priprema stručne osnove za izradu propisa koje donose Vlada i Ministarstvo na osnovu ovog zakona; vrši kontrolu i monitoring radio-frekvenčijskog spektra; preduzima mjere radi obezbjeđenja racionalnog upravljanja ograničenim resursima; vrši koordinaciju korišćenja radio-frekvencija sa organima i/ili organizacijama drugih država; te administracijama susjednih država; podstiče racionalno korišćenje infrastrukture elektronske komunikacione infrastrukture u skladu sa ovim zakonom; sprovodi postupke dodjele ograničenih resursa na nediskriminatornim osnovama; izdaje odobrenja za korišćenje ograničenih resursa; vodi i održava registre i baze podataka u skladu sa ovim zakonom; utvrđuje visinu naknada koje Agenciji plaćaju fizička i pravna lica na način utvrđen ovim zakonom; rješava po žalbama korisnika, razmatra inicijative i utvrđuje postupak zaštite interesa i prava korisnika; rješava sporove na tržištu elektronskih komunikacija; prati razvoj Univerzalnog servisa; upravlja prikupljanjem naknade za finansiranje Univerzalnog servisa i određuje operatora Univerzalnog servisa; redovno objavljuje podatke o pokazateljima razvoja tržišta u

skladu sa ovim zakonom; sprovodi analizu relevantnih tržišta, utvrđuje operatore sa značajnom tržišnom snagom i preduzima regulatorne mjere za sprečavanje negativnih efekata značajne tržišne snage operatora; vrši stručni nadzor nad radom operatora u skladu sa zakonom, tehničkim propisima i standardima koji se primjenjuju u Crnoj Gori; vrši stručni nadzor nad izvršavanjem obaveza operatora u vanrednim situacijama; sarađuje sa regulatornim organima drugih država, a u okviru svojih nadležnosti učestvuje i u radu upravnih i radnih tijela nadležnih Evropskih i međunarodnih organizacija i institucija u oblasti elektronskih komunikacija; ispituje tržište i javno mnjenje i sprovodi otvorene konsultacije u skladu sa ovim zakonom; obavlja i druge poslove utvrđene zakonom.

Zakonom o poštanskim uslugama se uređuju uslovi i način obavljanja univerzalne poštanske usluge i drugih poštanskih usluga, ovlašćenja regulatornog organa za poštansku djelatnost, kao i druga pitanja u vezi sa poštanskom djelatnošću. Nadležnosti Agencije po ovom zakonu su: izdavanje i oduzimanje posebne licence i licence za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga, utvrđuje opšte uslove za obavljanje univerzalne poštanske usluge, utvrđuje postupak i kriterijume za izbora univerzalnog poštanskog operatora, vršenje izmjene posebne licence i licence za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga po službenoj dužnosti, u slučajevima i na način kako je to Zakonom predviđeno, izdavanje izvoda iz registra operatorima komercijalne poštanske usluge, brisanje poštanskih operatora iz registra u slučajevima koji su predviđeni Zakonom, vođenje registara poštanskih operatora i objavljivanje izvoda iz registra na internet stranici Agencije, vršenje izbora operatora univerzalne poštanske usluge po sprovedenom postupku na osnovu javnog poziva, verifikovanje obračuna neto troškova univerzalne poštanske usluge, obezbjeđivanje nedostajućih sredstva za pokriće gubitaka za obavljanje univerzalne poštanske usluge, ukoliko se pomenuta sredstva ne mogu obezbijediti iz prihoda ostvarenih pružanjem univerzalne poštanske usluge, utvrđivanje ispunjenosti uslova za dobijanje posebne licence i licence za obavljanje poštanskih usluga, davanje saglasnosti na opšte uslove za obavljanje univerzalnih poštanskih usluga poštanskih operatora, davanje saglasnosti na uslove i cijene pristupa mreži univerzalnog poštanskog operatora, , davanje saglasnosti na ugovor o pristupu mreži između univerzalnog poštanskog operatora i drugih operatora, rješavanje sporova između operatora u vezi sa pristupom mreži univerzalnog poštanskog operatora, odlučivanje po prigovorima korisnika poštanskih usluga, utvrđivanje kriterijuma za određivanje cijena univerzalne poštanske usluge, pripremanje stručnih osnova za izradu propisa koje donosi Ministarstvo, utvrđivanje načina vođenja računovodstva i obračuna neto troška univerzalnog poštanskog operatora, vršenje stručnog nadzora nad radom poštanskih operatora, davanje stručnih mišljenja za primjenu ovog Zakona, saradnja sa organima i tijelima Svjetskog poštanskog saveza i Evropske Unije, saradnja sa regulatornim organima država članica Evropske Unije i drugih država, učešće u radu upravnih i radnih

tijela nadležnih evropskih i međunarodnih organizacija i institucija na području poštanskih usluga, praćenje primjene cijena poštanskih usluga, praćenje stanja i razvoja tržišta poštanskih usluga i preduzimanje mjera za obezbjeđivanje konkurentnosti na tržištu poštanskih usluga.

Shodno odredbama Zakona o elektronskim medijima, Agencija je obavezna da na zahtjev Agencije za elektronske medije, prije raspisivanja javnog konkursa za dodjelu prava na emitovanje, u slučaju kada pravno ili fizičko lice namjerava da emituje program posredstvom radio-frekvencija koje su Planom raspodjele radio-frekvencija predviđene za analognu radio-difuziju, ili u slučaju kada namjerava da ostvari pravo pristupa multipleksu za digitalnu zemaljsku radio-difuziju, dostavi podatke o raspoloživosti tih radio-frekvencija ili slobodnih resursa unutar multipleksa digitalne zemaljske radio-difuzije namijenjenih za emitovanje audiovizuelnih medijskih usluga.

Shodno odredbama Zakona o digitalnoj radio-difuziji, Agencija zajedno sa organima državne uprave nadležnim za poslove elektronskih komunikacija i poslove elektronskih medija i regulatornim organom za elektronske medije, vrši nadzor nad sprovodenjem ovog zakona, u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se uređuje oblast elektronskih komunikacija i oblast elektronskih medija.

II PLAN AKTIVNOSTI

II-1. NORMATIVNI DIO - elektronske komunikacije

Zakonom o elektronskim komunikacijama, koji je donijet 13. avgusta 2013. godine, a stupio na snagu 21. avgusta 2013. godine, propisano je koje akte u skladu sa zakonom donosi Agencija, kao i stručne osnove za izradu propisa koje donose Vlada i nadležna ministarstva na osnovu ovog zakona. Agencija je tokom 2013, 2014, 2015 i 2016. godine usvojila podzakonska akta za čije je donošenja nadležna prema Zakonu o elektronskim komunikacijama. Takođe su pripremljene i stručne osnove za podzakonska akta koje treba da donešu Vlada i nadležna ministarstva na osnovu ovog zakona.

U toku 2017. godine Agencija će, u slučaju potrebe usaglašavanja sa važećom regulativom i pravnom tekovinom Evropske unije, izvršiti izmjene i dopune podzakonskih akata koji su donijeti na osnovu Zakona o elektronskim komunikacijama.

A. Propisi i akta koje donosi Agencija

1. Uputstvo o postupku vođenja javnih konsultacija
(objavljeno na sajtu Agencije www.ekip.me)

Pravni osnov: član 33 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

2. Odluka o obliku i sadržaju obrasca prijave koja se podnosi prije početka, prestanka ili izmjene režima korišćenja javnih elektronskih komunikacionih mreža ili pružanja javnih elektronskih komunikacionih usluga (objavljeno na sajtu Agencije www.ekip.me)

Pravni osnov: član 46 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

3. Odluka o obliku i sadržaju obrasca potvrde o upisu u registar operatora (objavljeno na sajtu Agencije www.ekip.me)

Pravni osnov: član 47 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

4. Obrazac zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija (objavljeno na sajtu Agencije www.ekip.me)

Pravni osnov: član 101 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

5. Forma odobrenja za korišćenje radio-frekvencija i rješenja o utvrđivanju tehničkih i operativnih uslova za korišćenje odobrenih radio-frekvencija (objavljeno na sajtu Agencije www.ekip.me)

Pravni osnov: član 114 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

6. Odluka o visini jednokratne naknade za obradu zahtjeva za izdavanje, izmjenu ili dopunu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija (objavljeno na sajtu Agencije www.ekip.me)

Pravni osnov: član 101 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

7. Odluka o visini jednokratne naknade za obradu zahtjeva za izdavanje, izmjenu ili dopunu odobrenja za korišćenje brojeva i/ili adresa (objavljeno na sajtu Agencije www.ekip.me)

Pravni osnov: član 131 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

8. Forma odobrenja za korišćenje brojeva i/ili adresa (objavljeno na sajtu Agencije www.ekip.me)

Pravni osnov: član 131 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

9. Pravilnik o kriterijumima za ocjenu opravdanosti zahtjeva korisnika za pristup javnoj elektronskoj komunikacionoj mreži putem Univerzalnog sevisa („Službeni list Crne Gore”, broj 56/13)

Pravni osnov: član 83 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

10. Pravilnik o obrascu tehničkog rješenja korišćenja radio-frekvencija („Službeni list Crne Gore”, broj 57/13)

Pravni osnov: član 101 Zakona o elektronskim komunikacijama.

Izmjene i dopune: Po potrebi

11. Odluka o formi i sadržaju zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje brojeva i/ili adresa (objavljeno na sajtu Agencije www.ekip.me)

Pravni osnov: član 131 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

12. Odluka o obliku i sadržaju legitimacije nadzornika za elektronske komunikacije („Službeni list Crne Gore”, broj 47/13)

Pravni osnov: član 188 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

13. Pravilnik o načinu prijavljivanja radio-frekvencija koje se mogu koristiti bez odobrenja čije se korišćenje obavezno prijavljuje („Službeni list Crne Gore”, broj 06/15)

Pravni osnov: član 99 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

14. Pravilnik o metodologiji obračuna neto troška pružanja usluga Univerzalnog servisa („Službeni list Crne Gore”, broj 12/14)

Pravni osnov: član 92 Zakona o elektronskim komunikacijama.

Izmjene i dopune: Po potrebi

15. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra operatora, registra dodijeljenih radio-frekvencija, registra dodijeljenih brojeva i adresa i registra elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme („Službeni list Crne Gore”, broj 27/14)

Pravni osnov: član 11, 29 i 122 Zakona o elektronskim komunikacijama.

Izmjene i dopune: Po potrebi

16. Pravilnik o vrsti, načinu dostavljanja i objavljivanja podataka o elektronskoj komunikacionoj infrastrukturi i povezanoj opremi koja može biti od interesa za zajedničko korišćenje („Službeni list Crne Gore”, broj 23/14)

Pravni osnov: član 55 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

17. Pravilnik o pristupu i interkonekciji („Službeni list Crne Gore”, broj 24/14)

Pravni osnov: član 56 i 57 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

18. Plan numeracije („Službeni list Crne Gore”, broj 21/14)

Pravni osnov: član 129 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

19. Plan adresiranja („Službeni list Crne Gore”, broj 21/14)

Pravni osnov: član 129 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

20. Pravilnik o prenosivosti brojeva („Službeni list Crne Gore”, broj 28/14)

Pravni osnov: član 139 i 141 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

21. Odluka o utvrđivanju visine jednokratne naknade za uslugu prenosivosti broja i načinu raspodjele

Pravni osnov: član 140 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

22. Odluka o uslovima za ostvarivanje javnog pristupa podacima koje je Agencija prikupila od operatora („Službeni list Crne Gore”, broj 21/14)

Pravni osnov: član 30 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

23. Pravilnik o amaterskim radiokomunikacijama („Službeni list Crne Gore”, broj 23/14)

Pravni osnov: član 11 i 103 Zakona o elektronskim komunikacijama.

Izmjene i dopune: Po potrebi

24. Planovi raspodjele radio-frekvencija

Pravni osnov: član 11 i 98 Zakona o elektronskim komunikacijama

Tokom 2017. godine Agencija će donijeti planove raspodjele radio-frekvencija iz opsega 694-790 MHz, 1452-1492 MHz, 2300-2400 MHz, 3400-3600 MHz i 3600-3800 MHz za MFCN sisteme i novi Plan raspodjele radio-frekvencija iz opsega 156,00-162,05 MHz za pomorsku mobilnu službu, a po ukazanoj potrebi će se vršiti izmjene i dopune postojećih planova raspodjele, sve u skladu sa Planom namjene radio-frekvencijskog spektra, vodeći računa o efikasnoj upotrebi radio-frekvencija kao ograničenog prirodnog resursa.

25. Odluka o načinu objave informacija o cijenama, načinu tarifiranja i opštim uslovima pružanja javnih elektronskih komunikacionih usluga („Službeni list Crne Gore”, broj 21/14)

Pravni osnov: član 148 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

**26. Pravilnik o kvalitetu javnih elektronskih komunikacionih usluga
("Službeni list Crne Gore", broj 33/14)**

Pravni osnov: član 155 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

**27. Pravilnik o načinu procjene pristupačnosti cijena i posebnih paketa
Univerzalnog servisa za socijalno ugrožena lica, lica smanjene
pokretljivosti i lica sa invaliditetom ("Službeni list Crne Gore", broj
33/14)**

Pravni osnov: član 89 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

**28. Pravilnik o tehničkim i drugim uslovima za projektovanje, izgradnju i
korišćenje elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione
infrastrukture i povezane opreme u objektima
("Službeni list Crne Gore", broj 41/15)**

Pravni osnov: član 41 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

**29. Pravilnik o uslovima za planiranje, izgradnju, održavanje i korišćenje
elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione
infrastrukture i povezane opreme
("Službeni list Crne Gore", broj 59/15)**

Pravni osnov: član 39 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

**30. Pravilnik o zajedničkom korišćenju elektronske komunikacione
infrastrukture i povezane opreme ("Službeni list Crne Gore", broj
52/14)**

Pravni osnov: član 54 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

**31. Pravilnik o sprovođenje javnog konkursa i uslovima za određivanje
operatora Univerzalnog servisa ("Službeni list Crne Gore", broj 45/14)**

Pravni osnov: član 86 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

**32. Pravilnik o načinu i rokovima za sprovođenje mjera zaštite, sigurnosti
i integriteta elektronskih komunikacionih mreža i uslug ("Službeni
list Crne Gore", broj 41/15)**

Pravni osnov: član 168 i 169 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

33. Pravilnik o uslovima i načinu sprečavanja i suzbijanja zloupotreba i prevara u pružanju usluga elektronske pošte

Pravni osnov: član 179 Zakona o elektronskim komunikacijama

Pravilnik u pripremi i isti će nakon javne rasprave biti objavljen u „Službenom listu Crne Gore”.

34. Pravilnik o načinu, uslovima i postupku određivanja pozivnog znaka i međunarodnog pomorskog radiokomunikacionog identifikacionog broja za radio uređaje u pomorskim mobilnim radiokomunikacijama („Službeni list Crne Gore”, broj 24/14)

Pravni osnov: član 176 stav 2 Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe

Izmjene i dopune: Po potrebi

35. Pravilnik o regulaciji cijena maloprodajnih elektronskih komunikacionih usluga koje se pružaju putem javnih fiksnih telefonskug mreža

(„Službeni list Crne Gore”, broj 32/14)

Pravni osnov: član 78 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

36. Pravilnik o graničnim vrijednostima parametara za DVB-T2

Pravni osnov: član 155 Zakona o elektronskim komunikacijama

Agencija će donijeti ovaj pravilnik kako bi se pratio kvalitet DVB-T2 signala na području Crne Gore.

B. Stručne osnove za izradu propisa i akata koja donose ministarstva

1. **Pravilnik o metodologiji i načinu obračuna visine godišnje naknade za korišćenje radio-frekvencija („Službeni list Crne Gore”, broj 16/14)**
Pravni osnov: član 124 Zakona o elektronskim komunikacijama
Izmjene i dopune: Po potrebi
2. **Pravilnik o metodologiji i načinu obračuna visine godišnje naknade za korišćenje brojeva i/ili adresa („Službeni list Crne Gore”, broj 13/14)**
Pravni osnov: član 138 Zakona o elektronskim komunikacijama
Izmjene i dopune: Po potrebi
3. **Pravilnik o načinu korišćenja i načinu i uslovima dodjele brojeva iz numeričkog opsega „116“ („Službeni list Crne Gore”, broj 15/14)**
Pravni osnov: član 144 Zakona o elektronskim komunikacijama
Izmjene i dopune: Po potrebi
4. **Pravilnik o radio-frekvencijama i uslovima pod kojima se radio-frekvencije mogu koristiti bez odobrenja („Službeni list Crne Gore”, broj 47/14, 50/14)**
Pravni osnov: član 99 Zakona o elektronskim komunikacijama
Izmjene i dopune: Po potrebi
5. **Pravilnik o načinu registracije korisnika javnih elektronskih komunikacionih usluga („Službeni list Crne Gore”, broj 13/14)**
Pravni osnov: član 174 Zakona o elektronskim komunikacijama
Izmjene i dopune: Po potrebi
6. **Pravilnik o širini zaštitnih zona i vrsti radio koridora u kojima nije dopušteno planiranje i gradnja drugih objekata („Službeni list Crne Gore”, broj 33/14)**
Pravni osnov: član 42 Zakona o elektronskim komunikacijama
Izmjene i dopune: Po potrebi
7. **Pravilnik o utvrđivanju brzine prenosa podataka za funkcionalan pristup internetu putem Univerzalnog servisa („Službeni list Crne Gore”, broj 46/14)**
Pravni osnov: član 83 Zakona o elektronskim komunikacijama
Izmjene i dopune: Po potrebi

8. Pravilnik o vrstama povoljnosti i posebnim mjerama za pristup javnim elektronskim komunikacionim uslugama za lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Službeni list Crne Gore”, broj 43/14)

Pravni osnov: član 82 i 83 Zakona o elektronskim komunikacijama

9. Pravilnik o utvrđivanju liste kategorije korisnika posebnih povoljnosti u korišćenju usluga Univerzalnog servisa („Službeni list Crne Gore”, broj 52/14)

Pravni osnov: član 89 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

10. Pravilnik o kvalitetu usluga Univerzalnog servisa („Službeni list Crne Gore”, broj 23/14)

Pravni osnov: član 91 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

11. Pravilnik o jedinstvenom evropskom broju "112" za pozive u hitnim slučajevima („Službeni list Crne Gore”, broj 44/14)

Pravni osnov: član 142 i 143 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

12. Pravilnik o obezbjeđivanju pristupa licima sa invaliditetom i licima smanjene pokretljivosti broju "112" i brojevima hitnih službi („Službeni list Crne Gore”, broj 42/14)

Pravni osnov: član 143 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

13. Pravilnik o načinu i postupku registracije i upotrebe domena ispod Nacionalnog internet domena Crne Gore „.me“ („Službeni list Crne Gore”, broj 43/14)

Pravni osnov: član 146 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

14. Pravilnik o tehničkim i organizacionim uslovima za presrijetanje komunikacija („Službeni list Crne Gore”, broj 58/14)

Pravni osnov: član 180 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

15. Pravilnik o tehničkim i organizacionim uslovima za zadržavanje podataka

Pravni osnov: član 181 Zakona o elektronskim komunikacijama

Stručne osnove dostavljenje Ministarstvu unutrašnjih poslova na dalji postupak.

16. Pravilnik o radio opremi i telekomunikacionoj terminalnoj opremi („Službeni list Crne Gore”, broj 46/14)

Pravni osnov: član 7, 11 i 126 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

C. Stručne osnove za izradu propisa i akata koje treba da donese Vlada Crne Gore

1. Odluka o cjenovniku naknade za pokrivanje troškova administriranja radio-frekvencijskog spektra („Službeni list Crne Gore”, broj 16/14)

Pravni osnov: član 124 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

2. Odluka o planu namjene radio-frekvencijskog spektra („Službeni list Crne Gore”, broj 28/14)

Pravni osnov: član 97 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

3. Uredba o minimalnom skupu usluga koje obuhvata Univerzalni servis („Službeni list Crne Gore”, broj 46/14)

Pravni osnov: član 82 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

4. Uredba o sadržini Plana mjera za obezbjeđenje integriteta javnih elektronskih komunikacionih mreža i korišćenje janih elektronskih komunikacionih usluga u vanrednim situacijama („Službeni list Crne Gore”, broj 50/14)

Pravni osnov: član 61 Zakona o elektronskim komunikacijama

5. Odluka o korišćenju prava prvenstva komunikacija za vrijeme trajanja vanrednih situacija („Službeni list Crne Gore”, broj 50/14)

Pravni osnov: član 62 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

6. Odluka o korišćenju nacionalnog internet domena Crne Gore „.me“ („Službeni list Crne Gore”, broj 50/14)

Pravni osnov: član 146 Zakona o elektronskim komunikacijama

Izmjene i dopune: Po potrebi

7. Uredba o kategorijama zadržanih podataka o elektronskoj komunikaciji

Pravni osnov: član 181 i 182 Zakona o elektronskim komunikacijama

(„Službeni list Crne Gore”, broj 52/14)

Izmjene i dopune: Po potrebi

II- 1.1 NORMATIVNI DIO – poštanske usluge

Zakonom o poštanskim uslugama (“Službeni list Crne Gore”, broj:57/11), koji je donijet 30.11.2011. godine, a stupio na snagu 08.12.2011.godine i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama (“Sl. list Crne Gore”, br 55/16) od 17.08.2016.godine, koji je stupio na snagu 25.08.2016.godine, propisano je koje akte u skladu sa zakonom donosi Agencija, kao i stručne osnove za izradu propisa koje donose Vlada i Ministarstvo na osnovu ovog zakona. Agencija je tokom 2012. godine usvojila podzakonska akta za čije je donošenja nadležna prema Zakonu o poštanskim uslugama. Takođe su pripremljene i stručne osnove za podzakonska akta koje treba da donesu Vlada i Ministarstvo na osnovu ovog zakona.

U toku 2015. godine Ministarstvo je započelo sa radom na izradi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama , nakon čega je uslijedio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama (“Sl. list Crne Gore”, br 55/16) od 17.08.2016. godine.

Shodno tome, Agencija će u toku 2017. godine, u cilju usaglašavanja sa važećom regulativom i pravnom tekomnom Evropske unije, donijeti nova akta i izvršiti izmjene i dopune podzakonskih akata koji su donijeti na osnovu Zakona o poštanskim uslugama i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama.

A. Propisi i akta koje donosi Agencija

1. Pravilnik o bližim uslovima za obavljanje univerzalne poštanske usluge

Pravni osnov: član 72 Zakon o poštanskim uslugama i član 20 Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama.

Rok: I kvartal

2. Pravilnik o postupku i kriterijumima za izbor univerzalnog poštanskog operatora

Pravni osnov: član 83 Zakona o poštanskim uslugama i član 30 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama

Rok: I kvartal

3. Pravilnik vođenja odvojenog računovodstva i obračuna neto troška obavljanja univerzalne poštanske usluge

Pravni osnov: član 65,97,98,100 i 101 Zakona o poštanskim uslugama i člana 100a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama

Rok: I kvartal

4. Pravilnik o kriterijumima za određivanje cijena univerzalne poštanske usluge („Sl. list Crne Gore”, br. 19/12)

Pravni osnov: član 65 i 15 Zakona o poštanskim uslugama

Izmjene i dopune: Po potrebi

5. Pravilnik o vrsti i načinu dostavljanja podataka poštanskih operatora („Sl. list Crne Gore”, br. 19/12)

Pravni osnov: član 65 i 69 Zakona o poštanskim uslugama

Izmjene i dopune: Po potrebi

6. Pravilnik o stručnom nadzoru u oblasti poštanskih usluga („Sl. list Crne Gore”, br. 34/12)

Pravni osnov: član 65, 109, i 112 Zakona o poštanskim uslugama

Izmjene i dopune: Po potrebi

7. Pravilnik o obliku i sadržaju ovlašćenja lica koje vrše stručni nadzor nad radom poštanskih operatora („Sl. list Crne Gore”, br. 34/12)

Pravni osnov: član 65 i Zakona o poštanskim uslugama

Izmjene i dopune: Po potrebi

B. Stručne osnove za izradu propisa i akata koje treba da doneše Ministarstvo

1. Pravilnik Pravilnik o visini jednokratne i godišnje naknade za obavljanje poštanskih usluga („Sl. list Crne Gore”, br. 57/12)

Pravni osnov: član 81 Zakona o poštanskim uslugama

Izmjene i dopune: Po potrebi

2. Nomenklatura poštanskih usluga („Službeni list Crne Gore”, broj 44/13)

Pravni osnov: član 64 Zakona o poštanskim uslugama

Izmjene i dopune: Po potrebi

3. Pravilnik o načinu izdavanja i upotrebe poštanskih maraka („Službeni list Crne Gore”, broj 60/13)

Pravni osnov: član 104 Zakona o poštanskim uslugama

Izmjene i dopune: Po potrebi

4. **Pravilnik o poštanskim uslugama („Službeni list Crne Gore”, broj 49/14)**

Pravni osnov: član 6 i 21 Zakona o poštanskim uslugama

Rok: I kvartal

C. Stručne osnove za izradu propisa i akata koje treba da donese Vlada Crne Gore

1. **Uredba o pružanju poštanskih usluga i korišćenju poštanske mreže univerzalnog poštanskog operatora u slučaju vanrednih okolnosti, objavljena je u („Sl. list Crne Gore“, broj 43/15)**

Pravni osnov: član 62 tačka 1 stav 2 Zakona o poštanskim uslugama

Izmjene i dopune: Po potrebi

II-2. TEKUĆE AKTIVNOSTI

Izvršavanje tekućih aktivnosti utvrđenih Zakonom, podzakonskim aktima i drugim dokumentima koji regulišu oblast elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti: upis operatora u registra operatora, vođenje i održavanje registara i baza podataka, prikupljanje podataka o tržištu elektronskih komunikacija, ispitivanje tržišta i javnog mnjenja, objavljivanje podatke o pokazateljima razvoja tržišta, rješavanje sporova na tržištu elektronskih komunikacija, podsticanje racionalnog korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture, sprovođenje analize relevantnih tržišta, utvrđivanje operatora sa značajnom tržišnom snagom i preuzimanje regulatornih mjera za sprečavanje negativnih efekata značajne tržišne snage operatora, praćenje razvoja Univerzalnog servisa i upravljanje prikupljanjem naknada za finansiranje Univerzalnog servisa servisa, preuzimanje mjera radi obezbjeđenja racionalnog upravljanja ograničenim resursima, sprovođenje postupaka dodjele ograničenih resursa na nediskriminatornim osnovama, izdavanje odobrenja za korišćenje ograničenih resursa, vršenje kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra, vršenje koordinacije korišćenje radio-frekvencija sa organima i/ili organizacijama drugih država, rješavanje po žalbama korisnika, razmatranje inicijative i utvrđivanje postupaka zaštite interesa i prava korisnika; vršenje stručnog nadzora nad radom operatora, izdavanje mišljenja o usklađenosti planiranja elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme sa Zakonom o elektronskim komunikacijama, izdavanje tehničkih i drugih uslova za projektovanju, izgradnjii i korišćenju elektronske komunikacione mreže, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u objektima će biti prioriteti ove Agencije u 2017. godini.

Od tekućih aktivnosti posebno se izdvajaju:

A. Vođenje i održavanje registara i baza podataka Agencije

Agencija vodi registre i baze podataka: operatora, dodijeljenih radio-frekvencija, dodijeljenih brojeva i adresa i elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme i dodijeljenih pozivnih znaka i međunarodnih pomorskih radiokomunikacionih identifikacionih brojeva za radio uređaje u pomorskim mobilnim radiokomunikacijama. U toku 2017. godine će se nastaviti radovi na razvoju informacionog sistema koji će podržati vođenje i održavanje navedenih baza i registara.

1. Sistem za prikupljanje i obradu podataka o tržištu elektronskih komunikacionih usluga i tržištu poštanskih usluga

Prema Zakonu, Agencija je nadležna da redovno objavljuje podatke o pokazateljima razvoja tržišta. Agencija od operatora prikuplja podatke o broju korisnika, saobraćaju, prihodima, kvalitetu usluga i dr. Zbog količine podataka koja se traži i zbog povećanja broja operatora, obim sakupljenih podataka se povećava iz godine u godinu i način ručnog unosa, obrade podataka i izrade izvještaja postao je nepraktičan. Da bi se čitav proces prikupljanja, čuvanja, obrade podatka i izrade izvještaja automatizovao, učinio efikasnijim i smanjio broj grešaka, u toku 2015. godine razvijen je i implementiran odgovarajući informacioni sistem. Tokom 2017. godine radit će se na poboljšanju sistema i njegovom prilagođavanju kretanjima na tržištu elektronskih komunikacija i tehnološkim promjenama.

2. Baza podataka elektronske komunikacione infrastrukture

Operator je, u cilju uspostavljanja detaljne evidencije, dužan dostaviti Agenciji podatke o vrsti, raspoloživosti i geografskoj lokaciji elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme koja može biti od interesa za zajedničko korišćenje. Da bi Agencija što efikasnija sačuvala i obrađivala podatke, učinila dostupnim operatorima elektronskih komunikacija, državnim organima, planerima prostora, a u budućnosti ih učinila dostupnim svim zainteresovanim licima, tokom 2016. godine razvijena je i implementirana georeferencirana baza podataka elektronske komunikacione infrastrukture. Tokom 2017. godine u georeferenciranu bazu će biti unijeti podaci o elektronskoj komunikacionoj infrastrukturi.

B. Zaštita konkurenциje u oblasti elektronskih komunikacija

1. Praćenje implementacije regulatornih obaveza nametnutih operatorima sa značajnom tržišnom snagom nakon sprovedenog drugog kruga analiza pet relevantnih tržišta

Agencija je tokom 2015. godine sprovedla drugi krug analiza relevantnih tržišta shodno Odluci Agencije o pokretanju drugog kruga analiza relevantnih tržišta usluga koja su predmet provjere ispunjenosti Testa tri kriterijuma („Sl.list Crne Gore, broj: 09/15 od 05. 03.2015). Tokom 2016. godine Agencija je pratila implementaciju regulatornih obaveza propisanih operatorima koji imaju značajnu tržišnu snagu na ovim relevantnim tržištima, a nastaviće praćenje implementacije tih obaveza i tokom 2017. godine.

2. Praćenje implementacije regulatornih obaveza nametnutih operatoru sa značajnom tržišnom snagom na maloprodajnom tržištu širokopojasnog pristupa internetu

Agencija je 31.01.2014. godine usvojila Rješenje o određivanju Crnogorskog Telekom-a kao operatora sa značajnom tržišnom snagom na relevantnom maloprodajnom tržištu širokopojasnog pristupa internetu. Tokom 2017. godine će pratiti implementaciju regulatornih obaveza propisanih operatoru sa značajnom tržišnom snagom.

3. Analize tržišta na osnovu Odluke o relevantnim tržištima shodno važećoj Preporuci Evropske komisije od 09.10.2014. godine o relevantnim tržištima na području elektronskih komunikacija koja podliježu ex ante regulaciji

Evropska komisija je 09.10.2014. godine usvojila Preporuku o relevantnim tržištima na području elektronskih komunikacija koja podliježu ex ante regulaciju skladu sa Direktivom Evropskog parlamenta i Evropskog savjeta o zajedničkom regulatornom okviru za elektronske komunikacione mreže i usluge. Preporukom su definisana slijedeća tržišta usluga i to:

- 1) Veleprodajno tržište završavanja (terminacije) poziva u sopstvenoj telefonskoj mreži koji se pružaju na fiksnoj lokaciji;
- 2) Veleprodajno tržište završavanja (terminacije) poziva u mobilnoj telefonskoj mreži;
- 3) a) Veleprodajni lokalni pristup koji se pruža na fiksnoj lokaciji;
b) Veleprodajni centralni pristup koji se pruža na fiksnoj lokaciji za proizvode za masovno tržište;
- 4) Veleprodajni visokokvalitetni pristup koji se pruža na fiksnoj lokaciji.

Agencija će usvojiti Odluku o relevantnim tržištima nakon koje će krenuti u postupak analize gore navedenih tržišta. Nadalje, Agencija ima ovlašćenja da utvrdi, imajući i vidu specifičnosti nacionalnog tržišta, da su i druga

relevantna tržišta podložna ex ante regulaciji, ali uz uslov da se dokaže da su na tim tržištima istovremeno zadovoljeni uslovi Testa tri kriterijuma.

Shodno gore pomenutoj Odluci, Agencija će 2017.godine započeti analize relevantnih tržišta propisanih ovom preporukom.

4. Regulacija maloprodajnih cijena usluga fiksne telefonije

Regulacija maloprodajnih cijena usluga fiksne telefonije na kojima je u sprovedenim analizama relevantnih maloprodajnih tržišta Crnogorski Telekom A.D. određen kao operator sa značajnom tržišnom snagom, biće nastavljena tokom 2017. godine , saglasno rezulatima troškovnog modela Crnogorskog Telekom-a.

5. Praćenje implementacije modela računovodstvenog razdvajanja i troškovnog računovodstva operatora u javnoj fiksnoj elektronskoj komunikacionoj mreži

Agencija će, shodno dinamici predviđenoj Metodologijom računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva, tokom 2017. godine nastaviti sa praćenjem procesa regulatornog izvještavanja na bazi tekućeg troškovnog računovodstva (eng. CCA) i troškovnog standarda Dugoročnih inkrementalnih troškova (eng. LRIC). Agencija će tokom 2017. godine organizovati radne sastanke sa ciljem usaglašavanja tekstova Dokumenta o metodi alokacije i Računovodstvenog regulatornog dokumenta operatora.

Agencija će nakon implementacije modela od strane operatora pristupiti prihvatanju troškovnog modela u skladu sa CCA/LRIC metodologijom kao i regulatornih revidiranih finansijskih izvještaja operatora za 2016. godinu.

6. Implementacija modela računovodstvenog razdvajanja i troškovnog računovodstva operatora u javnoj mobilnoj elektronskoj komunikacionoj mreži

Agencija će, shodno dinamici predviđenoj Metodologijom računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva, tokom 2017. godine nastaviti sa praćenjem procesa regulatornog izvještavanja na bazi tekućeg troškovnog računovodstva (eng. CCA) i troškovnog standarda Dugoročnih inkrementalnih troškova (eng. LRIC). Agencija će tokom 2017. godine organizovati radne sastanke sa ciljem usaglašavanja tekstova Dokumenta o metodi alokacije i Računovodstvenog regulatornog dokumenta operatora.

Agencija će nakon implementacije modela od strane operatora pristupiti prihvatanju troškovnog modela u skladu sa CCA/LRIC metodologijom kao i regulatornih revidiranih finansijskih izvještaja operatora za 2016. godinu.

C. Metodologija vođenja odvojenog računovodstva i obračuna neto troška obavljanja univerzalne poštanske usluge

Agencija će, u toku 2017 godine, nastaviti aktivnosti na praćenju implementacije vođenja odvojenog računovodstva i obračuna neto troška obavljanja univerzalne poštanske usluge. Zakonom o poštanskim uslugama je propisano da univerzalni poštanski operator mora obavljati računovodstvene poslove na način da se mogu utvrditi prihodi i troškovi ostvareni od univerzalnih poštanskih usluga, odvojeno od prihoda i troškova ostvarenih od drugih poštanskih usluga.

1. Implementacija Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška obavljanja univerzalne poštanske usluge

Agencija će, u toku 2017. godine, u saradnji sa izabranim konsultantskim timom, pratiti Implementaciju Pravilnika o načinu vođenja računovodstva i obračuna neto troška obavljanja univerzalne poštanske usluge, odnosno, sprovođenje aktivnosti univerzalnog poštanskog operatora koje se odnose na računovodstveno odvajanje, vođenje računovodstva i obračuna neto troška obavljanja univerzalne poštanske usluge, kao i usklađenost ovih aktivnosti propisanom troškovnom modelu i predviđenoj dinamici realizacije..

D. Univerzalni servis

1. Univerzalni servis u elektronskim komunikacijama

Agencija je u toku 2015. godine sprovedla postupak javnog konkursa za izbor operatora Univerzalnog servisa. U septembru 2015. Godine Agencija je rješenjem, na period od 5 godina, odredila operatore Univerzalnog servisa, tako da pružanje Univerzalnog servisa bude obezbijeđeno na cijelokupnom području Crne Gore, u skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama i podzakonskim aktima Vlade, Ministarstava i Agencije, donijetim na osnovu Zakona o elektronskim komunikacijama. Novoizabrani operatori Univerzalnog servisa Crnogorski Telekom i Mtel su sa radom počeli u januaru 2016. godine.

Agencije će u toku 2017. godine pratiti razvoj i implementaciju univerzalnog servisa od strane izabranih operatora univerzalnog servisa, raditi na afirmaciji Univerzalnog servisa, pospešivati saradnju operatora Univerzalnog servisa, državnih organa i jedinica lokalne samouprave po ovom pitanju i preduzimati dalje mjere u cilju kvalitetnijeg pružanja usluga iz opsega Univerzalnog servisa u skladu sa prikupljenim iskustvom i najboljom praksom iz okruženja. Posebna pažnja će biti posvećena naknadi neto troška pružanja Univerzalnog servisa, odnosno određivanju visine doprinosa ostalih operatora prema operatoru Univerzalnog servisa, određivanju načina plaćanja doprinosa, upravljanju i administriranju finansiranja Univerzalnog servisa kao i transparentnosti postupka.

2. Univerzalni servis u poštanskoj djelatnosti

Agencija će u okviru svojih nadležnosti u toku 2017 godine pratiti realizaciju univerzalnog poštanskog servisa, kvalitet pruženih univerzalnih poštanskih usluga, a posebna pažnja će biti posvećena verifikaciji obračuna eventualnog neto troška obavljanja univerzalne poštanske usluge.

Univerzalni poštanski operator je Pošta Crne Gore.

E. Upravljanje radio frekvencijskim spektrom

Upravljanje radio-frekvencijskim spektrom, kao ograničenim resursom obuhvata planiranje, dodjelu, koordinaciju, monitoring i kontrolu korišćenja radio-frekvencijskog spektra. Shodno članu 96 Zakona, Agencija upravlja radio-frekvencijskim spektrom u skladu sa međunarodnim sporazumima (Konvencijom i propisima o radiokomunikacijama Međunarodne unije za telekomunikacije - ITU) i ovim zakonom. Agencija koordinira i korišćenje satelitskih orbita, u skladu sa odgovarajućim međunarodnim sporazumima i Zakonom.

U ovom segmentu planskih aktivnosti najznačajnije tekuće aktivnosti koje se sprovode u cilju racionalnog korišćenja radio-frekvencija kao ograničenog prirodnog resursa su:

- planiranje korišćenja radio-frekvencija,
- izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija (dodjela radio-frekvencija),
- kontrola i monitoring radio-frekvencijskog spektra,
- međunarodna koordinacija radio-frekvencija.

1. Planiranje korišćenja radio-frekvencija

Agencija planira korišćenje radio-frekvencija sa ciljem njihovog racionalnog korišćenja i postizanja maksimalnih benefita za društvo u cjelini, saglasno Zakonu, Planu namjene radio-frekvencijskog spektra i drugim strateškim dokumentima, uvažavajući zahtjeve i potrebe korisnika. Planiranje korišćenja radio-frekvencija vrši se na opštem nivou kroz donošenje planova raspodjele i neposredno, u postupku izdavanja odobrenja za njihovo korišćenje.

Agencija donosi planove raspodjele radio-frekvencija i kontroliše njihovu primjenu. Planom raspodjele radio-frekvencija iz određenog opsega utvrđuje se podjela opsega na radio-frekvencijske kanale, bliži uslovi, način korišćenja i način dodjele radio-frekvencija, po jednoj ili više određenih radiokomunikacionih službi, saglasno Planu namjene radio-frekvencijskog spektra. Planove raspodjele radio-frekvencija donosi Agencija, vodeći računa

o potrebama i zahtjevima korisnika, po sprovedenom postupku javnih konsultacija.

Tokom 2017. godine Agencija će donijeti:

- Plan raspodjele radio-frekvencija iz opsega 694-790 MHz za MFCN sisteme,
- Plan raspodjele radio-frekvencija iz opsega 1452-1492 MHz za MFCN sisteme,
- Plan raspodjele radio-frekvencija iz opsega 2300-2400 MHz za MFCN sisteme,
- Plan raspodjele radio-frekvencija iz opsega 3400-3600 MHz za MFCN sisteme i
- Plan raspodjele radio-frekvencija iz opsega 3600-3800 MHz za MFCN sisteme.

Donijeće se novi Plan raspodjele radio-frekvencija iz opsega 156,00-162,05 MHz za pomorsku mobilnu službu, a po ukazanoj potrebi će se vršiti izmjene i dopune postojećih planova raspodjele.

1.1 Implementacija odluka donijetih na Svjetskoj Konferenciji o radiokomunikacijama (WRC-15)

Krajem 2015. godine u organizaciji Međunarodne unije za telekomunikacije (ITU) održana je Svjetska konferencija o radiokomunikacijama (WRC-15).

Svjetske konferencije o radiokomunikacijama (WRC) održavaju se svake 3-4 godine i imaju mandat da razmatraju primjenu i vrše izmjene Pravilnika o radiokomunikacijama (RR – Radio Regulations), međunarodnog instrumenta koji reguliše upotrebu spektra radio-frekvencija, geostacionarnih-satelitskih (GSO) i ne-geostacionarnih-satelitskih (non-GSO) orbita.

Agencija je u 2016. godini otpočela sa implementacijim odluka donijetih na konferenciji WRC-15, u skladu sa važećim regulatornim okvirom i interesima Crne Gore i to kroz pripremu predloga Plana namjene radio-frekvencijskog spektra kog donosi Vlada Crne Gore.

U skladu sa odlukama donijetim na konferenciji WRC-15 i Planom namjene radio-frekvencijskog spektra kog će donijeti Vlada Crne Gore, Agencija će tokom 2017. godine sprovoditi aktivnosti na planiranju, odnosno replaniranju, raspodjele pojedinih radio-frekvencijskih opsega, vodeći računa o racionalnom i efikasnom korišćenju ograničenih resursa, a uzimajući u obzir karakteristike i trenutno stanje na tržištu javnih elektronskih komunikacionih mreža i usluga u Crnoj Gori, u cilju kreiranje uslova za dalji nesmetan razvoj mobilnih elektronskih komunikacionih mreža i usluga, očuvanje i unaprijeđenje

konkurenциje na tržištu, da bi se u krajnjem omogućili benefiti za društvo u cjelini, kroz unaprijeđenje ukupnog ICT ambijenta za građane i privredu.

2. Izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija

U toku 2016. godine nastaviće se aktivnosti vezane za sprovođenje nadležnosti Agencije u dijelu izdavanja odobrenja za korišćenje radio-frekvencija. Shodno Zakonu, odobrenje za korišćenje radio-frekvencija se izdaje na osnovu zahtjeva. Izuzetno, u slučaju dodjele radio-frekvencije iz opsega za koje je odgovarajućim planom raspodjele radio-frekvencija utvrđeno da se dodjeljuju na ekskluzivnoj osnovi na čitavoj teritoriji Crne Gore za realizaciju javne elektronske komunikacione mreže, odnosno kada se za radio-frekvencijske opsege za koje je ograničen broj odobrenja utvrdi da je iskazano interesovanje veće od raspoloživih radio-frekvencijskih resursa, odobrenje se izdaje na osnovu sprovedenog postupka javnog nadmetanja. Pri tome, treba imati u vidu da javni tender za radio-frekvencije, koje su Planom namjene radio-frekvencijskog spektra namijenjene radio-difuznoj službi, za sisteme zemaljske radio-difuzije, shodno Zakonu o elektronskim medijima¹, sprovodi Agencija za elektronske medije, na osnovu podataka o slobodnim radio-frekvencijama koje obezbjeđuje ova Agencija.

2.1. Provjera ispunjenosti zahtjeva u pogledu pokrivanja signalom mobilnih mreža

U postupku javnog nadmetanja za dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 800 MHz, 900 MHz, 1800 MHz, 2 GHz i 2,6 GHz za realizaciju javnih mobilnih elektronskih komunikacionih mreža sprovedenom tokom 2016.godine, mobilnim operatorima su propisani opšti i specifični zahtjevi u pogledu pokrivanja stanovništva Crne Gore signalom mreže, koji se odnose na obim i dinamiku pokrivanja i kvalitet usluge. Zahtjevi u pogledu pokrivanja su definisani na nivou pojedinačnih opsega i grupa opsega za uslugu gorovne telefonije i SMS-a, kao i za usluge prenosa podataka.Posebno je važno kontinuirano i sveobuhvatno pratiti ispunjavanje zahtjeva u pogledu pokrivanja od strane operatora Crnogorski Telekom a.d. koji je preuzeo specifične zahtjeve u opsegu 800 MHz koji podrazumijevaju ubrzani razvoj mobilne širokopojasne mreže.

Ispunjeno zahtjeva u pogledu obima i dinamike pokrivanja signalom mreže (*coverage* zahtjevi), uključujući i zahtjeve u vezi sa kvalitetom usluga, će se provjeravati putem:

¹ Zakon o elektronskim medijima, „Službeni list Crne Gore“ broj 46/10

- kalkulacija na bazi predikcije pokrivanja signalom mreže prema Preporuci ITU-R P.1812 uz korišćenje DTM modela Crne Gore rezolucije 50x50m sa odgovarajućim clutter-om stanovništva;
- mjerena dostupnosti i kvaliteta specijalizovanom mjernom opremom, uključujući i mjerena u pokretu;
- mjerena kvaliteta usluge na lokaciji krajnjeg korisnika posredstvom specijalizovane opreme i/ili autorizovane softverske aplikacije.

Za provjeru ispunjenosti coverage zahtjeva, uključujući i zahtjeve u vezi sa kvalitetom usluga, koristiće se metodologija zasnovana na odgovarajućim međunarodnim dokumentima (ITU-R, CEPT, ETSI i dr.) i najboljoj uporednoj praksi.

Informacije o dostupnosti i kvalitetu mobilnih komunikacionih usluga Agencija će periodično objavljivati na svojoj Internet stranici.

2.2.Dodjela radio-frekvencija iz opsega 3400-3600 MHz za realizaciju javnih fiksnih/mobilnih elektronskih komunikacionih mreža

U aprilu 2017. godine Društvu za telekomunikacije "MTEL" D.O.O. Podgorica, a u aprilu 2018. godine privrednom društvu "WiMAX Montenegro" D.O.O. Podgorica ističu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 3410-3600 MHz za realizaciju javne elektronske komunikacione mreže na bazi fisknog (FWA), odnosno širokopojasnog bežičnog pristupa (BWA) na nacionalnom nivou. S obzirom da se radi o ekskluzivnom korišćenju radio-frekvencija na čitavoj teritoriji Crne Gore za realizaciju javnih elektronskih komunikacionih mreža, saglasno članu 100 i 117 Zakona o elektronskim komunikacijama, odobrenje za korišćenje radio-frekvencija se izdaje/produžava na osnovu sprovedenog postupka javnog nadmetanja. Na nivou CEPT-a opseg 3400-3800 MHz je 2015. godine harmonizovan za korišćenje od strane IMT sistema, čime je otvorena mogućnost implementacije mobilnih širokopojasnih mreža u ovom opsegu (prije svih LTE/LTE Advanced). U skladu sa članom 117 Zakona o elektronskim komunikacijama, Agencija je obavezna da pokrene postupak javnog nadmetanja za dodjelu novih odobrenja najkasnije šest mjeseci prije isteka perioda važenja prethodnih odobrenja. U zavisnosti od zainteresovanosti postojećih korisnika za nastavak korišćenja, odnosno novih korisnika za dodjelu radio-frekvencija iz ovog opsega, Agencija će tokom četvrtog kvartala 2016. godine pokrenuti postupak javnog nadmetanja za dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija iz opsega 3400-3600 MHz za realizaciju javnih fiksnih/mobilnih elektronskih komunikacionih mreža, koji će biti okončan do kraja prvog kvartala 2017. godine.

3. Kontrola i monitoring radio-frekvencijskog spektra

Članom 123 Zakona o elektronskim komunikacijama propisano je da kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra vrši Agencija u skladu sa ovim zakonom i odgovarajućim međunarodnim sporazumima. S tim u vezi, Agencija je dužna da planira, razvija i unapređuje sistem kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra. U postupku kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra Agencija, naročito:

- vrši odgovarajuća mjerena parametara radio emisija radi utvrđivanja zauzetosti pojedinih radio-frekvencijskih opsega, u skladu sa ovim zakonom i odgovarajućim međunarodnim sporazumima;
- utvrđuje izvor, lokaciju i identificuje nelegalne radio emisije i izvore štetnih interferencija;
- vrši odgovarajuća mjerena parametara radio-emisija radi kontrole ispunjavanja uslova korišćenja frekvencija iz odgovarajućeg odobrenja.

Vezano za izvršavanje nadležnosti Sektora za radiokomunikacije u oblasti kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra u toku 2017. godine vršiće se kontrola i monitoring radio-frekvencijskog spektra korišćenjem fiksnih monitoring stanica u zoni opsluživanja istih i povezanih u jedinstveni sistem i to:

- Glavnog kontrolno-mjernog centra (GKMC) na Dajbabskoj Gori za opština Podgorica u opsegu od 10 kHz do 3 GHz;
- Regionalnog kontrolno-mjernog centra (RKMC) na Crnom Rtu kod Sutomora za opština Bar u opsegu od 10 kHz do 3 GHz;
- Daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice (DUKMS) na Crljenicama za opština Pljevlja u opsegu od 10 kHz do 3 GHz;
- Daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice (DUKMS) na Bijeloj Crkvi za opština Rožaje u opsegu od 10 kHz do 3 GHz;
- Daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice (DUKMS) na lokaciji Trojica za opština Kotor u opsegu od 10 kHz do 3 GHz.

Takođe se očekuje da će se u 2017. godini u funkciju staviti makar još jedna fiksna, daljinska upravljana stanica, i to u opštini Ulcinj ili u opštini Nikšić, za čije izgradnje su pokrenute procedure.

Na područjima Crne Gore koja nijesu pokrivena postojećim sistemom fiksnih monitoring stanica, kontrola i monitoring RF spektra obavljaće se korišćenjem Mobilne kontrolno-mjerne stanice u vozilu Mercedes Sprinter (MKMS) u opsegu od 10 kHz do 6 GHz.

Mjerenja vrijednosti parametara kvaliteta servisa i pokrivenosti GSM/UMTS/LTE elektronskih mobilnih komunikacionih mreža širom Crne

Gore vršiće se korišćenjem Digitalne mobilne kontrolno-mjerne stanice u vozilu Renault Trafic Passenger (DMKMS).

Osim navedenih kontrolno-mjernih stanica, u cilju utvrđivanja izvora, lokacija i identifikacije nelegalnih radio-emisija, te utvrđivanja izvora štetnih interferencija u opsegu od 10 kHz do 26,5 GHz na čitavoj teritoriji države će se koristiti i prenosna kontrolno-mjerna oprema (dva ručna analizatora spektra, rekabilni analizator spektra, prenosni monitoring prijemnik, setovi ručnih usmjerenih/omnidirektivnih aktivnih/pasivnih antena).

Tokom 2017. godine će se izraditi Elaborat o daljem razvoju sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra u periodu od 2017-2021 godine.

4. Međunarodna koordinacija radio-frekvencija

S obzirom da je za nesmetano korišćenje odgovarajućih radio-frekvencijskih resursa neophodno obezbijediti usaglašeno korišćenje radio-frekvencijskog spektra za sve postojeće i buduće servise u Crnoj Gori, Agencija će i u 2017. godini sprovoditi aktivnosti na planu međunarodne koordinacije radio-frekvencija sa administracijama susjednih država, za potrebe međunarodnih fiksnih veza, fiksnih/mobilnih komunikacionih mreža i sistema zemaljske radio-difuzije. Takođe, radiće se i na izvršavanju procedura vezanih za međunarodnu koordinaciju radio-frekvencija, predlaganju i sprovođenju mjera za otklanjanje neželjnih interferencija koje potiču od izvora emisije lociranih na teritoriji Crne Gore ili iz inostranstva, održavanje jedinstvene radio-koordinacijske baze podataka sa svim relevantnim podacima potrebnim za efikasan rad Agencije po pitanju međunarodne koordinacije radio-frekvencija u cilju postizanja priznanja kroz upis istih u međunarodne planove frekvencija za analognu i digitalnu radio-difuziju, u skladu sa Sporazumima Ženeva 06 za televiziju, Ženeva 84 za FM radio, Ženeva 75 za radio-difuznu službu na srednjim talasima, dodacima 30, 30A i 30B Pravilnika o radio-komunikacijama za radio-difuznu satelitsku službu i fiksnu satelitsku službu kao i drugim međunarodnim sporazumima. Prethodno podrazumijeva pripremanje dokumentacija i obavljanje komunikacija u vezi sa procedurom prijavljivanja i modifikacije zahtjeva koje se odnose na upotrebu radio-frekvencija međunarodnim organizacijama iz oblasti elektronskih komunikacija, posredstvom nadležnog državnog organa, pripremanje odgovora na koordinacione zahtjeve drugih administracija vezano za korišćenje radio-frekvencijskog spektra.

Agencija će tokom 2017. godine nastaviti saradnju sa administracijama susjednih država u cilju postizanja sporazuma o koordinaciji i korišćenju radio-frekvencija i kodova u pograničnoj oblasti sa susjednim državama za opsege koji se koriste od strane fiksnih/mobilnih komunikacionih mreža.

Tokom 2017. godine, shodno rezultatima aukcije spektra u Crnoj Gori, te dodjelama radio-frekvencijskih resursa od strane susjednih administracija, izvršće se analiza i po potrebi pokrenuti procedura izmjena i dopuna postojećih tehničkih sporazuma o koordinaciji radio-frekvencija i kodova.

Nakon uspostavljanja multilateralne koordinacione grupe za optimizaciju korišćenja preostalog dijela radio-frekvencijskog spektra iz opsega 470-694 MHz, namijenjenog za radio-difuznu službu, Agencija će u 2017. godini učestvovati na multilateralnim koordinacionim sastancima zajedno sa predstavnicima regulatornih agencija za upravljanje radio-frekvencijskim spektrom iz Mađarske, Austrije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Hrvatske, Moldavije, Slovenije, Srbije i Rumunije, a ujedno će biti i domaćin jednog takvog sastanka. U okviru ove multilateralne koordinacione grupe administracije zemalja regiona su započele usaglašavanje radio-frekvencija na način da se izvrši replaniranje dodjela iz GE06 sporazuma (Ženeva 2006). Pri tome jedan od osnovnih cijeva rada ove multilateralne koordinacione grupe će biti postizanje optimalnog pristupa u dijelu 470-694 MHz za sve administracije, što je sa stanovišta ravnopravnosti pristupu radio-frekvencijskim resursima veoma kompleksno pitanje, posebno kada se dodatno uzmu u obzir različite potrebe pojedinih administracija, različita zastupljenost pojedinih tehnologija, odnosno različitih platformi za prijem audio-vizuelnih medijskih signala, a takođe i različite efikasnosti korišćenja resursa u okviru DVB-T/DVB-T2 sistema.

F. Upravljanje numeracijom i adresiranjem

Shodno članu 128 Zakona o elektronskim komunikacijama Agencija upravlja numeracijom i adresiranjem. Upravljanje numeracijom i adresiranjem, u smislu ovog zakona, obuhvata planiranje, upotrebu i dodjelu brojeva i adresa, kao ograničenog resursa, na način kojim se obezbeđuje njihovo racionalno, ravnomjerno i efikasno korišćenje, u skladu sa planom numeracije i planom adresiranja.

1. Izdavanje odobrenja za korišćenje brojeva i adresa

U toku 2017. godine, shodno Zakonu o elektronskim komunikacijama, nastaviće se aktivnosti vezane za sprovođenje nadležnosti Agencije u dijelu izdavanja odobrenja za korišćenje brojeva i adresa.

2. Prenosivost brojeva

U toku 2011. godine Agencija je prvi put izvršila izbor administratora baze prenesenih brojeva za period od četiri godine. Nakon toga izvršena je implementacija sistema centralne baze podataka prenesenih brojeva, a pružanje usluge prenosa telefonskih brojeva počelo je u decembru 2011. godine. Do sada je prenijeto oko 25.000 brojeva.

Agencije je 2016. godine sprovedla postupak javnog konkursa za izbor administratora baze prenesenih brojeva. U julu 2016. godine je sa pružanjem usluge administracije sistema Centralne baze prenesenih brojeva počeo novoizabrani administrator.

Agencija će u toku 2017. godine pratiti pružanje usluge prenosa brojeva od strane administratora baze prenesenih brojeva i operatora elektronskih komunikacionih usluga, analizirati učinak pružanja ove usluge na konkurenčnost tržišta i preduzimati dalje mjere u cilju optimizacije procesa prenosa brojeva u skladu sa prikupljenim iskustvom i najboljom praksom iz okruženja.

3. Implementacija i informisanje o korišćenju jedinstvenog evropskog broja „112“ za pozive u hitnim slučajevima

Agencija će u toku 2017. godine pratiti implementaciju korišćenja jedinstvenog evropskog broja „112“ za pozive u hitnim slučajevima, povezivanje operatora elektronskih komunikacija sa OKC 112, kao i stepen ispunjenosti obaveza proslijedivanja podataka o pozivu i podataka o lokaciji.

U skladu sa članom 142 Zakona o elektronskim komunikacijama Agencija će i u toku 2017. godine, u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za zaštitu i spašavanje, na odgovarajući i javno dostupan način, nastaviti da informiše građane o postojanju i korišćenju jedinstvenog evropskog broja za pozive u hitnim slučajevima „112“.

G. Prava i zaštita interesa korisnika

1. Opšti uslovi pružanja usluga

U skladu sa članom 149 Zakona o elektronskim komunikacijama Agencija će i u toku 2017. godine provjeravati usklađenost opštih uslova pružanja usluga sa Zakonom i izdavati saglasnosti na njih.

2. Pretplatnički ugovori

U skladu sa članom 151 Zakona o elektronskim komunikacijama Agencija će i u toku 2017. godine provjeravati usklađenost pretplatničkih sa Zakonom i izdavati saglasnosti na njih.

3. Kvalitet usluga

U skladu sa članom 155 Zakona o elektronskim komunikacijama Agencija će u toku 2017. godine pratiti kvalitet elektronskih komunikacionih usluga koje se pružaju u Crnoj Gori i objavljivati uporedne parametre kvaliteta elektronskih komunikacionih usluga na svojoj internet stranici.

4. Sistem za mjerjenje brzine pristupa Internetu

Zakonom o elektronskim komunikacijama (član 155) predviđeno je da će Agencija korisnicima omogućiti mjerjenje brzine pristupa Internetu, koje se može koristiti prilikom podnošenja prigovora na ugovorenu brzinu pristupa Internetu u fiksnoj elektronskoj komunikacionoj mreži. Da bi se ova odredba sprovela Agencija je u toku 2013. godine izvršila nabavku sistema koji obezbjeđuje mjerjenje brzine pristupa internetu sa fiksnih priključaka i izvršila njegovo implementiranje. U toku 2017. godine Agencija će pratiti rad ovog sistema, održavati ga i raditi na njegovom daljem razvoju.

U toku 2017. godine Agencija će izvršiti javnu nabavku sistema za mjerjenje brzine pristupa internetu za mobilne i fiksne mreže koji će dobijene rezultate georeferencirati i prikazivati na geografskoj karti.

5. Alat za pomoć korisnicima prilikom izbora elektronskih komunikacionih usluga (kalkulator cijena)

Zakonom o elektronskim komunikacijama predviđeno je da će Agencija na svojoj *web* stranici, omogućiti korisnicima bez naknade izvrše nezavisnu procjenu troškova koji proizilaze iz javno dostupnih cijena javnih elektronskih komunikacionih usluga. Da bi se ova odredba sprovela Agencija je u 2015. godini razvila i implementirala odgovarajući alat- Kalkulator cijena. U toku 2016. godine Agencija je testirala rad sistema, održavala ga i radila na njegovom daljem razvoju. U toku 2017. godine Agencija će raditi na daljem razvoju Kalkulatora .

6. Edukacija korisnika

Istraživanja pokazuju da određeni broj korisnika elektronskih komunikacionih usluga nijesu upoznati sa svojim pravima i postupkom njihove zaštite. Da bi što više korisnika bilo upoznato sa postupcima zaštite prava u oblasti elektronskih komunikacija Agencija će u toku 2017. godine kao i u 2016. godini, periodično pripremati i distribuirati odgovarajući edukativni materijal za korisnike i davati odgovarajuća saopštenja i obavještenja putem medija.

7. Ispitivanje javnog mnjenja

Agencija je redovno sprovodila istraživanja o upotrebi informaciono komunikacionih tehnologija u Crnoj Gori. Zbog toga što je Monstat od 2011.

godine počeo da vrši Istraživanje o upotrebi informaciono komunikacionih tehnologija u Crnoj Gori po metodologiji Eurostat-a, pa je na taj način obezbjeđen kontinuitet prikupljanja informacija o ovoj oblasti, kao i zbog racionalnog korišćenja finansijskih sredstava Agencije, odlučeno je da ne treba sprovoditi Istraživanje o upotrebi informaciono komunikacionih tehnologija u Crnoj Gori po metodologiji Eurostat-a, već da se sprovede samo dio istraživanja koji se odnosi na zadovoljstvo korisnika cijenama i kvalitetom elektronskim komunikacionih usluga, i upoznatosti korisnika sa postojanjem i aktivnostima Agencije i pravima korisnika. Do sada sprovedena istraživanja dala su značajne podatke za Agenciju, organe državne uprave, operatore i privredne subjekte koji obavljaju djelatnost informaciono komunikacionih tehnologija.

Takvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika cijenama i kvalitetom elektronskim komunikacionih usluga će biti sprovedeno i u toku 2017 godine. Predmet ovog istraživanja će biti ispitivanje stepena zadovoljstva korisnika elektronskih komunikacionih usluga u Crnoj Gori, to jest stepen zadovoljstva korisnika uslugama fiksne i mobilne telefonije, interneta i distribucije televizijskih i radio programa, obavještenosti o brojevima hitnih službi, kao i stepen obaviještenosti o pravima korisnika elektronskih komunikacionih usluga i Agenciji za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.

8. Praćenje rada nacionalne tačke razmjene Internet saobraćaja u Crnoj Gori

U toku 2013. godine Agencija je uradila studiju o organizaciji i uspostavljanje nacionalne tačke razmjene internet saobraćaja (*IXP- Internet Exchange Point-a*) u Crnoj Gori. Studija je pokazala da li bi se organizacijom *IXP* u Crnoj Gori pospešio razvoj interneta u Crnoj Gori, snizile cijene usluga, rasteretili linkovi za globalni pristup internetu, poboljšao kvalitet usluge pristupa internetu i sigurnost komunikacije. Nacionalne tačke razmjene internet saobraćaja u Crnoj Gori (*MIXP*) puštena je u rad u julu 2015. godine

U 2017. godini Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost će sarađivati sa Univerzitetom Crne Gore, ITU, operatorima koji pružaju Internet usluge i drugim zainteresovanim subjektima, kao i sa Ministarstvom za informaciono društvo i telekomunikacije, u cilju daljeg razvoja *MIXPa*.

9. Aktivnosti na sprovođenju Sporazuma o sniženju cijena usluga rominga u javnim mobilnim komunikacionim mrežama između ministarstava nadležnih za oblast elektronskih komunikacija: Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Republike Makedonije i Republike Srbije.

Dana 30.06.2016. godine Agencija je donijela Odluku kojom je operatorima javnih mobilnih komunikacionih mreža koji pružaju javne mobilne komunikacione usluge na teritoriji Crne Gore utvrdila dinamiku snižavanja cijena roaminga počev od 01.07.2016. godine.

Agencija će do kraja 2016.godine i u toku 2017. pratiti dalju implementaciju ove Odluke.

H. Planiranje elektronskih komunikacionih mreža i elektronske komunikacione infrastrukture

Zakonom o elektronskim komunikacijama propisana je obaveza Agencije da na zahtjev nosioca pripremnih poslova na izradi i donošenju planskog dokumenta, dostave podatke o postojećim i planiranim elektronskim komunikacionim mrežama, elektronskoj komunikacionoj infrastrukturi i povezanoj opremi u zoni zahvata planskog dokumenta, kao i da daje mišljenje o usklađenosti planiranja elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme u postupku pripreme planskog dokumenta. U toku 2017. Godine Agencija će po zahtjevima dostavljati raspoložive podatke, kao i svoje predloge i mišljenja koji su neophodni za izradu planskih dokumenata.

I. Zaštita elektronskih komunikacija

Svi značajni operatori elektronskih komunikacija su u toku 2016. godine kompletirali set sigurnosnih dokumenata, koji sadrže procedure i mjere za obezbjeđenja integriteta i sigurnosti elektronskih komunikacionih mreža i uluga, za ublažavanje posledica povrede ličnih podataka, obavještavanje korisnika, Agencije i Agencije za zaštitu ličnih podataka o povredi ličnih podataka i povredi sigurnosti ili gubitku integriteta mreže, vođenje evidencije o povredi ličnih podataka, informisanje korisnika o prikupljanju i obradi ličnih podataka i podataka o saobraćaju, rokove za čuvanje podataka i procedure za njihovo brisanje, vršenje internih kontrola primijenjenih mjera informacione sigurnosti itd.).

Operatori su preduzeli organizacione i tehničke mjere radi obezbjeđenja integriteta mreže, kao i radi zaštite sigurnosti, odnosno neprekidnog pružanja usluga i da obezbijede da preduzete mjere spriječe i umanje uticaj sigurnosnih incidenata na korisnike usluga i povezane elektronske komunikacione mreže, a posebno obezbijede sigurnost usluga i zaštitu korisnika od zlonamjernih aktivnosti, elektronskih sabotaža, prevara trećih lica i zloupotreba bilo koje vrste.

Agencija će u 2017. godini pratiti sprovođenje mjera za obezbeđenje sigurnosti i integriteta elektronskih komunikacionih mreža i usluga, davati operatorima smjernice u cilju povećanja stepena sigurnosti i podsticati operatore da sigurnosne mjere permanentno usklađuju sa zakonskim izmjenama, novim verzijama standarda informacione sigurnosti i kontinuiteta poslovanja (ISO/IEC 27001, 27002, 27005, 27011 i 22301), kao i dobrim primjerima iz prakse.

II–3. IZRADA PLANOVA, IZVJEŠTAJA I INFORMACIJA VEZANIH ZA TRŽIŠTE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKE DJELATNOSTI

U ovom dijelu planskih aktivnosti Agencija u 2017. godini između ostalog planira izradu sljedećih dokumenata:

A. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju na godišnjem nivou

- Izvještaj o radu Agencije za 2016. godinu**, koji će biti pripremljen u skladu sa članom 26 Zakona o elektronskim komunikacijama, kojim je definisano da izvještaj treba da sadrži podatke o: razvoju sektora elektronskih komunikacija; uvedenim regulatornim mjerama; ostvarivanju i kvalitetu Univerzalnog servisa u sektorу elektronskih komunikacija; dodijeljenim ograničenim resursima; razvoju tržišta poštanske djelatnosti; ostvarivanju i kvalitetu univerzalne poštanske usluge; ostvarivanju prava i zaštiti interesa korisnika elektronskih komunikacionih i poštanskih usluga; izvršenim zadacima Agencije utvrđenim planom rada i članom 65 Zakona o poštanskim uslugama na osnovu kog Agencija obavlja poslove nezavisnog regulatornog organa za oblast poštanske djelatnosti.

Rok: I kvartal

- Finansijski izvještaj za 2016. godinu** treba da, u skladu sa članom 26 Zakona o elektronskim komunikacijama, sadrži finansijske pokazatelje poslovanja Agencije sa izvještajem nezavisnog ovlašćenog revizora o finansijskom poslovanju Agencije.

Rok: I kvartal

- Izvještaj o kontroli i monitoringu radio-frekvencijskog spektra i parametara kvaliteta servisa mobilnih elektronskih komunikacionih mreža u 2016. godini** Agencija vrši redovne i vanredne postupke kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra. Sveobuhvatan pregled rezultata postupaka kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra obavljenih tokom 2016. godine biće prezentovani u ovom izvještaju.

U sklopu izvještaja će biti prezentoavani i rezultati mjernih kampanja vezanih za mjerjenje parametara kvaliteta servisa mobilnih elektronskih komunikacionih mreža.

Rok: I kvartal

- 4. Izvještaj o sprovođenju nadzora u oblasti elektronskih komunikacija u 2016. godini** će sadržati pregled sprovedenih postupaka nadzora obavljenih kod registrovanih operatora elektronskih komunikacija i preduzetih mjera na osnovu utvrđenih nepravilnosti.

Rok: I kvartal

- 5. Izvještaj o sprovođenju nadzora u oblasti poštanskih usluga u 2017 godini.** Izvještaj o sprovođenju nadzora u oblasti poštanskih usluga u 2017 godini će sadržati pregled sprovedenih postupaka nadzora obavljenih kod registrovanih operatora poštanskih usluga i preduzetih mjera na osnovu utvrđenih nepravilnosti.

Rok: I kvartal

- 6. Plan redovne kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra i mjerena parametara kvaliteta servisa mobilnih elektronskih komunikacionih mreža u 2017. godini**

Ovim Planom utvrđuje se način korišćenja i metodologija mjerena korišćenjem kontrolno-mjernih stanica iz Sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra. Planom se propisuju i okvirni termini, lokacije, zadaci i trajanje redovnih mjernih kampanja.

Plan će obuhvatiti i korišćenje digitalne mobilne kontrolno-mjerne stanice za mjerjenje parametara kvaliteta i pokrivanja mreža operatora mobilnih elektronskih komunikacionih mreža.

Rok: I kvartal

- 7. Plan nadzora u oblasti elektronskih komunikacija za 2017. godinu**, kojim se shodno članu 11 tačka 19 Zakona o elektronskim komunikacijama utvrđuje dinamika redovnog nadzora nad radom operatora koji su registrovani kod Agencije, u smislu usklađenosti sa Zakonom, podzakonskim aktima i važećim tehničkim propisima i standardima a u skladu sa poglavljem XXII Zakona.

Rok: I kvartal

- 8. Plan nadzora u oblasti poštanskih usluga za 2017. godinu**, kojim se shodno članu 65 tačka 17 Zakona o poštanskim uslugama utvrđuje dinamika redovnog nadzora nad radom poštanskih operatora koji su registrovani kod ove Agencije, u smislu usklađenosti sa zakonom, podzakonskim aktima i važećim tehničkim propisima.

Rok: I kvartal

9. Izvještaj o preduzetim mjerama za obezbjeđenje sigurnosti i integriteta elektronskih komunikacionih mreža i usluga

Ovaj izvještaj će dati pregled organizacionih i tehničkih mjera koje su operatori preduzeli u skladu sa članom 168 Zakona o elektronskim komunikacijama.

Rok: I kvartal

10. Izvještaj o aktivnostima na realizaciji Sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra Crne Gore u 2016. godini

Realizacija Sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra Crne Gore se sprovodi u skladu sa Zakonom i Elaboratom o daljem razvoju Sistema u periodu od 2012. do 2016. godine. U izvještaju će biti dat detaljan prikaz realizovanih aktivnosti vezanih za implementaciju, funkcionisanje i unaprijeđenje Sistema, te statusa Sistema na kraju 2016. godine.

Rok: II kvartal

11. Informacija o poslovanju poštanskih operatora u Crnoj Gori u 2017. godini koja će biti pripremljena shodno članu 69 Zakona o poštanskim uslugama, kojim je utvrđeno da poštanski operatori dostavljaju regulatornom organu finansijske izvještaje, statističke, knjigovodstvene i druge podatke o stanju i razvoju tržišta poštanskih usluga, u skladu sa zakonom. Informacija će obuhvatiti prikaz ekonomsko finansijskog stanja i poslovanja poštanskih operatora.

Rok: II kvartal

12. Informacija o kontroli kvalitetu obavljanja univerzalne poštanske usluge u 2016. godini, na osnovu člana 58, 59, 60 i 61 Zakona o poštanskim uslugama, člana 87 stav 1 Zakona o elektronskim komunikacijama. Informacija će obuhvatiti pitanja kvaliteta obavljanja univerzalne poštanske usluge.

Rok: II kvartal

13. Izvještaj o stepenu razvoja javnih elektronskih komunikacionih mreža i usluga (fiksne, mobilne, KDS, Internet) koji će sadržati podatke o razvoju infrastrukture, tehnologijama koje se koriste, stepenu pokrivenosti, vrstama usluga koje se pružaju.

Rok: II kvartal

14. Informacija o troškovnom računovodstvu i vođenju odvojenih računovodstvenih evidencija operatora sa značajnom tržišnom snagom u 2016. godini shodno članu 76 Zakona o elektronskim komunikacijama kojim

Agencija, može narediti preduzimanje mjera u vezi sa pokrivanjem troškova i kontrolom cijena određenih usluga koje se pružaju radi obezbjeđivanja pristupa i/ili interkonekcije i vođenje troškovnog računovodstva.

Rok: II kvartal

- 15. Analiza poslovanja operatora elektronskih komunikacija za 2016. godinu** koja daje prikaz finansijskog stanja, poslovanja i finansijskih pokazatelja po operatorima. Takođe, analiza obuhvata i benchmarking finansijskih pokazatelja operatora u Crnoj Gori i operatora u okruženju.

Rok: II kvartal

- 16. Informacija o statusu i potrebama Informacionog sistema Agencije u 2017. godini.** Informacija će dati podatke i predloge vezane za trenutno stanje i dalji razvoj Informacionog sistema i Internet prezentacije Agencije.

Rok: II kvartal

- 17. Finansijski plan i Plan rada za 2018. godinu,** shodno odredbi člana 26 Zakona o elektronskim komunikacijama i člana 12 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti.

Rok: III kvartal

- 18. Informacija o statusu namjene i korišćenja opsega 694-790 MHz, 1452-1492 MHz, 2300-2400 MHz, 3400-3600 MHz i 3600-3800 MHz za IMT sisteme**

Na Svjetskoj konferenciji o radio-komunikacijama WRC-15 utvrđen je regulatorni i tehnički okvir za uvođenje IMT sistema u opseg 694-790 MHz, dok su na nivou CEPT-a 2015. godine opsezi 1452-1492 MHz, 2300-2400 MHz, 3400-3600 MHz i 3600-3800 MHz harmonizovani za korišćenje od strane IMT sistema, a istovremeno je definisan i regulatorni i tehnički okvir za njihovu implementaciju. Ova informacija će dati prikaz trenutnog statusa u vezi sa namjenom i korišćenjem svih pomenutih opsega za IMT sisteme u Regionu i zemljama Evropske unije. Informacija će sadržati i podatke o zauzetosti tj. korišćenju opsega u Crnoj Gori, a koji su dobijeni analizom važećih dodjela u ovim opezima i tokom redovnih i vanrednih mjernih kampanja posredstvom Sistema za kontrolu i monitoring RF spektra. Informacija će poslužiti kao osnov za sprovođenje daljih koraka vezanih za valorizaciju ovih opsega, saglasno rezultatima i preporukama Studije o mogućnostima korišćenja radio-frekvencija iz opsega 694-790 MHz, 1452-1492 MHz, 2300-2400 MHz, 3400-3600 MHz i 3600-3800 MHz za IMT sisteme, čiji završetak se očekuje u prvom kvartalu 2017. godine.

Rok: III kvartal

19. Informacija o stepenu razvoja digitalne zemaljske radio-difuzije

Ova informacija će dati pregled stanja i stepena razvoja digitalne zemaljske radio-difuzije na teritoriji Crne Gore.

Rok: III kvartal

20. Informacija o ispunjavanju uslova iz odobrenja za korišćenje radio-frekvencija na ekskluzivnoj osnovi na čitavoj teritoriji Crne Gore

S obzirom da se odobrenjima za korišćenje radio-frekvencija, kojima se daje pravo ekskluzivnog korišćenja radio-frekvencija na čitavoj teritoriji Crne Gore za realizaciju javnih elektronskih komunikacionih mreža (npr. mobilne mreže, mreže za fiksni/širokopojasni bežični pristup, bežični sistemi za distribuciju TV programa do krajnjih korisnika i dr.), propisuju, između ostalog i uslovi vezani za kvalitet servisa, kao i dinamiku razvoja mreže i pokrivanja stanovništva Crne Gore signalom mreže, ova informacija će dati godišnji pregled propisanih i realizovanih uslova iz odobrenja, u cilju kontinuiranog praćenja ispunjavanja istih.

Posebno je važno kontinuirano i sveobuhvatno pratiti ispunjavanje obaveza u vezi sa dinamikom pokrivanja stanovništva Crne Gore signalom mreže i kvalitetom usluga od strane mobilnog operatora koji je preuzeo specifične zahtjeve u pogledu pokrivanja signalom mreže u opsegu 800 MHz na javnom nadmetanju za dodjelu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija sprovedenom tokom 2016. godine.

Rok: IV kvartal

B. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju na polugodišnjem nivou

1. **Izvještaj o uslugama baziranim na Internet Protokolu** koji obuhvata podatke iz izvještaja koje dostavljaju operatori, kao i podataka dobijenih na osnovu istraživanja sprovedenih od strane Agencije.

Rok : I kvartal, III kvartal

2. **Izvještaj o dodijeljenim radio-frekvencijama uz ocjenu racionalnosti korišćenja istih**

Shodno članu 96 Zakona o elektronskim komunikacijama, Agencija je ovlašćena da upravlja radio-frekvencijskim spektrom kao ograničenim resursom u skladu sa međunarodnim sporazumima, ovim Zakonom, Planom namjene i planovima raspodjele radio-frekvencija. Fizička i pravna lica radio-frekvencije mogu da koriste na osnovu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, koje izdaje Agencija. Izuzetak predstavljaju radio-frekvencije koje se koriste u skladu sa Pravilnikom o radio-frekvencijama i uslovima pod kojima se radio-frekvencije mogu koristiti bez odobrenja za korišćenje radio-frekvencija. Detaljan pregled dodjele radio-frekvencija iz najznačajnijih opsega uz ocjenu racionalnosti korišćenja istih biće dat u ovom izvještaju.

Rok: I kvartal, III kvartal

3. **Informacija o zajedničkom korišćenju telekomunikacione infrastrukture** koja sadrži pregled stepena zajedničkog korišćenja telekomunikacione kanalizacije, antenskih stubova i objekata operatora u skladu sa članom 37 Zakona o elektronskim komunikacijama.

Rok: I kvartal, III kvartal

4. **Informacija o distribuciji TV i radio programa u Crnoj Gori i poređenje sa zemljama u okruženju** koja sadrži pregled operatora koji pružaju ovu vrstu usluga u Crnoj Gori, tehnologije koje koriste, korisničke pakete i cijene i njihovo poređenje sa zemljama u okruženju.

Rok: I kvartal, III kvartal

5. **Informacija o izdatim mišljenjima o usklađenosti planiranja elektronskih komunikacionih mreža, elektronske komunikacione infrastrukture i povezane opreme sa Zakonom o elektronskim komunikacijama.**

Rok: I kvartal, III kvartal

- 6. Izvještaj o kontroli i monitoringu radio-frekvencijskog spektra i parametara kvaliteta servisa mobilnih elektronskih komunikacionih mreža**
- Agencija vrši redovne i vanredne postupke kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra. Sveobuhvatan pregled najvažnijih rezultata dobijenih u postupcima kontrole i monitoringa radio-frekvencijskog spektra i s tim u vezi zaključaka izvedenih nakon monitoring kampanja sprovedenih u prvom, odnosno drugom polugodištu 2016. godine biće prezentovan u ovom izvještaju.

Rok: II kvartal, IV kvartal

- 7. Izvještaj o aktivnostima na realizaciji Sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra Crne Gore**

Realizacija Sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra Crne Gore (Sistem) se sprovodi u skladu sa Zakonom i strateškim dokumentom o razvoju ovog Sistema, te Planom rada, Finansijskim planom i Planom javnih nabavki Agencije za 2017. godinu.

U ovom izvještaju će biti prezentovane realizovane aktivnosti koje su vezane za implementaciju, funkcionisanje i unapređenje Sistema, te statusa Sistema u prvom, odnosno drugom polugodištu 2017. godine.

Rok: II kvartal, IV kvartal

- 8. Izvještaj o realizaciji investicija Agencije**

Izvještaj će sadržati pregled realizacije investicija u prvoj odnosno drugoj polovini kalendarske 2017. godine, shodno Planu rada, Planu javnih nabavki i Finansijskim planom Agencije za 2017. godinu.

Rok: II kvartal, IV kvartal

C. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju na kvartalnom nivou

- 1. Informacija o komparativnoj analizi cijena usluga u fiksnoj telefoniji, mobilnoj telefoniji i širokopojasnom pristupu internetu u Crnoj Gori, zemljama regiona i Evropske unije**
- 2. Informacija o sprovođenju analize relevantnih tržišta** se radi shodno članu 11 tačka 18 Zakona o elektronskim komunikacijama, kojim se propisuje da Agencija vrši nadzor tržišta, utvrđuje operatore sa značajnom tržišnom snagom i preduzima preventivne mjere za sprječavanje negativnih efekata značajne tržišne snage operatora a u skladu sa poglavljem VI Zakona o elektronskim komunikacijama – Zaštita konkurenčije u oblasti elektronskih komunikacija.

3. Izvještaj o izdatim odobrenjima za korišćenje numeracije i/ili adresa, koja se izdaju shodno proceduri propisanoj članom 132 Zakona o elektronskim komunikacijama.
4. Izvještaj o sprovođenju nadzora nad radom operatora koji su registrovani kod Agencije, shodno članu 185 stav 2 Zakona o elektronskim komunikacijama.
5. Informacija o izdavanju saglasnosti na tipske preplatničke ugovore i opšte uslove, shodno članu 149 i 151 Zakona o elektronskim komunikacijama
6. Informacija o kvalitetu elektronskih komunikacionih usluga kojom se daje analiza kvaliteta pruženih usluga, shodno Pravilniku o kvalitetu javnih elektronskih komunikacionih usluga („Sl. list CG“, broj:9/12).
7. Izvještaj o realizaciji Operativnog plana

D. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju na mjesecnom nivou

1. Informacija o stanju tržišta fiksnih, mobilnih i Internet usluga koje se rade prema utvrđenoj metodologiji o prikupljanju i obradi određenih parametara iz tekućeg poslovanja operatora fiksne i mobilne telefonije i Internet servis provajdera.
2. Izvještaj o izdatim odobrenjima za korišćenje radio-frekvencija
Fizička i pravna lica radio-frekvencije mogu koristiti na osnovu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija, koje izdaje Agencija na osnovu zahtjeva za izdavanje odobrenja za korišćenje radio-frekvencija. U ovom izvještaju se daje detaljan pregled izdatih odobrenja na mjesecnom nivou.
3. Informacija o vođenim upravnim postupcima i rješavanju sporova između operatora shodno članu 11 tačka 15 Zakona o elektronskim komunikacijama.
4. Informacija o zaštiti korisnika koja se priprema shodno članu 11 tačka 14 Zakona o elektronskim komunikacijama.
5. Izvještaj o prihodima i rashodima Agencije shodno Finansijskom planu Agencije za 2017. Godinu
6. Izvještaj realizaciji Plana javnih nabavki

- 7. Mjesečni izvještaj o realizaciji investicija Agencije**
- 8. Mjesečni izvještaj o aktivnostima na analizi tržišta**
- 9. Mjesečni izvještaj o aktivnostima na projektima implementacije troškovnog i odvojenog računovodstva**
- 10. Izvještaj o implementaciji univerzalnog servisa**
- 11. Izvještaj o pružanju usluge prenosivosti brojeva**
- 12. Prikupljanje podataka od operatora shodno Zakonu o elektronskim komunikacijama i programu izvještavanja koji je pripremila Agencija**
- 13. Komparativna analiza statističkih, finansijskih i drugih podataka regulatora i operatora iz okruženja**
- 14. Informacija o implementaciji Zakona o poštanskim uslugama**

E. Planovi, izvještaji i informacije koje se pripremaju po potrebi

- 1. Informacija o slobodnim radio-frekvencijama koje bi mogle biti predmet javnog nadmetanja**

Informacija se radi po potrebi, u slučaju iskazanog interesovanja za korišćenje radio-frekvencija, za koje se saglasno Zakonu odobrenje za korišćenje izdaje na osnovu sprovedenog postupka javnog nadmetanja. Treba imati u vidu da javni tender za radio-frekvencije, koje su Planom namjene radio-frekvencijskog spektra namijenjene radio-difuznoj službi, za sisteme zemaljske radio-difuzije, shodno Zakonu o elektronskim medijima, sprovodi Agencija za elektronske medije, na osnovu podataka o slobodnim radio-frekvencijama koje obezbjeđuje ova Agencija.

II-4. SARADNJA SA NADLEŽnim DRŽAVnim ORGANIMA I DRUGIM INSTITUCIJAMA, OPERATORIMA ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKIM OPERATORIMA, REGULATORnim TIJELIMA DRUGIH DRŽAVA I MEĐUNARODnim ORGANIZACIJAMA U OBLASTI ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA I POŠTANSKOG SAOBRAĆAJA

A. Saradnja sa nadležnim državnim organima i institucijama

Shodno članu 35 Zakona o elektronskim komunikacijama, Agencija, u oblasti elektronskih komunikacija, naročito sarađuje sa:

- 1) Ministarstvom, u sprovođenju ovog zakona;
- 2) organom nadležnim za zaštitu konkurenčije u slučajevima sprječavanja, ograničavanja ili narušavanja konkurenčije na tržištu;
- 3) organom državne uprave nadležnim za zaštitu potrošača;
- 4) organom državne uprave nadležnim za zaštitu životne sredine;
- 5) regulatornim organom nadležnim za oblast audio vizuelnih medijskih usluga;
- 6) organom nadležnim za zaštitu ličnih podataka;
- 7) organima državne uprave nadležnim za prevenciju, odnosno zaštitu od ugrožavanja bezbjednosti informacionih sistema;
- 8) organom državne uprave nadležnim za standardizaciju.

Saradnja sa nadležnim državnim organima i institucijama, operatorima elektronskih komunikacija i poštanskim operatorima će se sprovoditi u skladu sa Zakonom i u mjeri potrebnoj za implementaciju i primjenu Zakona o elektronskim komunikacijama, Zakona o elektronskim medijima, Zakona o digitalnoj radio-difuziji, Zakona o poštanskim uslugama, Zakonom o inspekcijskom nadzoru, Zakonom o zaštiti ličnih podataka, Zakonom o zaštiti potrošača, Zakonom o zaštiti životne sredine te Zakonom o zaštiti konkurenčije na tržištu.

Agencija će sarađivati sa Ministarstvom za vanjske poslove i evropske integracije Vlade Crne Gore oko procesa pridruživanja Crne Gore EU kroz učešće njenih predstavnika u pododboru za inovacije, ljudske resurse, informaciono društvo i socijalnu politiku, kao i kroz članstvo u radnim grupama za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj Uniji za oblast pravne tekovine Evropske Unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 1 - Slobodno kretanje roba, pregovaračko poglavlje 3 - Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga, pregovaračko poglavlje 8 – Konkurenčija i državna pomoć, pregovaračko poglavlje 10 - Informatičko društvo i mediji, i pregovaračko poglavlje 28 - Zaštita potrošača i zdravlja.

Kada je u pitanju racionalno korišćenje radio-frekvencija, primjena Plana namjene radio-frekvenčijskog spektra i izrada planova raspodjele radio-frekvencija, osim sa nadležnim Ministarstvom za informaciono društvo i telekomunikacije, nastaviće se

saradnja sa državnim organima i institucijama nadležnim za bezbjednost civilnog vazdušnog, odnosno pomorskog saobraćaja, državnim organima nadležnim za unutrašnje poslove, nacionalnu bezbjednost i odbranu i regulatornim organu nadležnim za oblast audio-vizuelnih medijskih usluga.

U cilju racionalnog angažovanja materijalnih dobara i potrošnje sredstava, nastaviće se saradnja i sa drugim državnim institucijama sa kojima Agencija ima potpisane sporazume o saradnji poput: Uprave pomorske sigurnosti, Uprave za nekretnine, Zavoda za statistiku i Zavoda za hidrometeorologiju i seismologiju.

B. Saradnja sa međunarodnim institucijama

U okviru međunarodnih aktivnosti, Agencija planira učešće u radu najznačajnijih institucija iz oblasti elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti i to:

- Međunarodnom unijom za telekomunikacije (ITU)
- Konferencijom evropskih administracija za poštu i telekomunikacije (CEPT)
- Tijelom evropskih regulatora za elektronske komunikacije (BEREC)
- Institutom za ekonomske poslove (IEA),
- Evropskim komitetom za poštansku regulaciju (CERP),

ETSI (European Telecommunications Standard Institute), a koje se ogleda kroz aktivno učešće predstavnika ove Agencije u radnim tijelima, grupama i projektnim timovima formiranim po pojedinim oblastima regulacije poput:

- stručnih grupa CEPT-a, koji razmatraju pitanja vezana za radiokomunikacije i korišćenje radio-frekvencija na nivou zemalja EU, i u čijem se radu donose ključne smjernice za dalji razvoj, primjenu i implemenzaciju novih tehnologija putem harmonizovanog korišćenja radio-frekvencijskog spektra u Evropi,
- ECC sastanke – plenarne sjednice,
- stručnih skupova i on-line seminara, u organizaciji ITU,
- učešće u radu Biroa Evropskih regulatora BEREC-a na plenarnim sjednicama, sjednicama upravljačkog komiteta, sastancima kontakt mreže i ekspertskim radnim grupama.
- učešće u radu ETSI.

Na regionalnom nivou, biće nastavljena saradnja sa nadležnim regulatornim tijelima naročito po pitanju upravljanja i koordinacije radio-frekvencija, ali i razmjene iskustava i rješava pitanja po ostalim oblastima regulacije sektora elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti.

U 2017. godini predstavnici Agencije će učestvovati i u :

- u radu ITU-T studijskih grupa (SG2 – Operativni aspekti pružanja servisa i upravljanja u telekomunikacijama, SG3 - Tarifni i računovodstveni principi,

uključujući teme koje se odnose na telekomuniakciona i ekomska pitanja, SG9 – Tehnički aspekti širokopojasnih kablovskih mreža, SG11- Signalizacija, protokoli i specifikacija testova, SG12 - Kvalitet elektronskih komunikacionih usluga, SG13 – Mreže sledeće generacije, SG15 – Optičke mreže i pristupna infrastruktura, SG 16 - Kodiranje za multimediju, sisteme i aplikaciju, uključujući i podršku za MGM mreže), kao i praćenje i učešće u okviru ITU-T: NGN GSI Globalna inicijativa za standarde mreža sljedeće generacije;

- u radu ITU-R studijskih grupa i podgrupa i radnih grupa i projektnih timova CEPT-a, shodno aktuelnim pitanjima, potražnji potencijalnih investitora za određenim frekvencijskim resursima i budućim svjetskim trendovima i novim tehnologijama i to skupova koji se odnose na:
 - mobilne radio-komunikacione sisteme (WG PT1 – grupa koja se bavi tehničkim aspektima IMT sistema),
 - upravljanje radio-frekvencijskim spektrom (WGSE, WGFM),
 - radio-difuznu službu, digitalne radio-difuzne sisteme i digitalnu dividendu i dugoročno korišćenje UHF opsega,
 - pomorsku službu (FM Maritime Forum),
 - satelitske komunikacije (FM PT44),
 - monitoring i kontrolu korišćenja radio-frekvencijskog spektra (FMPT22),
 - pripremu svjetske radiokomunikacione konferencije (CPG) kao i
 - ECC sastanke – plenarne sjednice.
- u radu CEPT-a i njegovih radnih Grupa (numeracija, tehnička regulativa i zahtijevani standardi za interkonekciju (PT-TRIS) i za regulatorna pitanja (WGRA) i dr.);
- na kongresima i seminarima od značaja za pravna pitanja i pitanja regulacije sektora elektronskih komunikacija i poštanske djelatnosti;
- na telekomunikacionim skupovima u zemlji i okruženju (Infofest –Budva, Telfor - Beograd, Postel – Beograd, Bihtel – Sarajevo, RIPE NCC SEE 6–Budva 2017 i dr.).

Po pitanju međunarodne saradnje u oblasti poštanske djelatnosti u toku 2017. godine planira se i :

- učešće predstavnika Agencije na plenarnim sastancima i sastancima radnih grupa Evropske regulatorne grupe za poštanske usluge (ERGP);
- učešće predstavnika Agencije u radu Evropskog Komiteta za poštansku regulaciju (CERP) i uključivanje u rad radnih grupa (radna grupa za pitanje regulative, radna grupa za ekomska pitanja i radna grupa za super viziju i istraživanje tržišta);
- učešće na Plenarnim Sastancima CERP-a koji se održavaju dva puta godišnje;
- saradnja sa regulatornim tijelima susjednih zemalja i zemalja članica Evropske Unije;

- učešće na međunarodnim skupovima i konferencijama u zemlji i inostranstvu.

C. Organizacija međunarodnih skupova

C.1. Organizacija Međunarodne konferencije "Regulatorna djelatnost u sektoru elektronskih komunikacija".

Agencija će nastaviti sa organizacijom tradicionalne međunarodne konferencije regulatora pod nazivom „Regulatorna djelatnost u sektoru elektronskih komunikacija”, na kojoj učešće prevashodno uzimaju predstavnici regulatornih tijela zemalja iz okruženja, visoki predstavnici međunarodnih institucija čija djelatnost je isključivo vezana za oblast elektronskih komunikacija kao i predstavnici nadležnih ministarstava i operatora.

U fokusu do sada organizovanih četrnaest konferencija bile su sljedeće teme: „Iskustva u regulatornoj djelatnosti u sektoru telekomunikacija”, „Metode realizacije univerzalnog servisa”, „Regulatorna djelatnost u tarifiranju telekomunikacionih servisa”, „Ključni regulatorni izazovi za liberalizaciju tržišta telekomunikacija u Jugoistočnoj Evropi”, „Neophodni elementi za uvođenje konkurencije u telekomunikacijama”, „Regulacija i liberalizovano tržište”, „Dostignuti stepen regulacije i analize tržišta elektronskih komunikacija”, „Analize relevantnih tržišta kao uslov za nametanje regulatornih obaveza operatorima sa značajnom tržišnom snagom na relevantnim tržištima”, „Aktuelna pitanja u regulaciji sektora elektronskih komunikacija, „Implementacija regulatornog okvira Evropske Unije iz 2009. godine u nacionalnom zakonodavstvu u oblasti elektronskih komunikacija” , „Zaštita interesa korisnika usluga elektronskih komunikacija”, „U susret sveprisutnom mobilnom širokopojasnom pristupu u Evropi”, „Proširenje dostupnosti širokopojasnog pristupa i njegovo usvajanje” i "Regulacija tržišta elektronskih komunikacija".

C.2. Organizacija sastanka Forum za implementaciju digitalne dividende Jugo-istočne Evrope

Agencija je u 2015. godini započela, a tokom 2017. godine će nastaviti aktivno učešće u radu Forum za implementaciju digitalne dividende Jugo-istočne Evrope (South East European Digital Dividend Implementation Forum – SEDDIF) čiji je cilj replaniranje međunarodnog Sporazuma Ženeva (GE06), kako bi se postiglo optimalno korišćenje opsega 470-694 MHz za potrebe radio-difuzne službe. Imajući u vidu da je sa stanovišta ravnopravnog pristupa radio-frekvencijskim resursima replaniranje kompleksno pitanje i veliki izazov posebno kada se uzmu u obzir različite potrebe pojedinih administracija, zastupljenost pojedinih tehnologija, odnosno platformi za prijem audio-vizuelnih medijskih signala, a takođe i različite efikasnosti korišćenja resursa u okviru DVB-T/DVB-T2 sistema, predviđena su 3 sastanka SEDDIF tokom 2017. godine, pri čemu je Agencija preuzeila obavezu

organizacije jednog od pomenutih sastanaka. Na sastancima SEDDIF očekuje se učešće predstavnika administracija Albanije, Austrije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Hrvatske, Mađarske, Makedonije, Slovenije, Srbije, kao i predstavnika Međunarodne unije za telekomunikacije i koordinacionih grupa sjeverno-istočne i centralne Evrope, kao posmatrača, a prema potrebi i drugih administracija iz regiona takođe u svojstvu posmatrača ili eventualno novih članica.

Agencija će tokom rada u ovoj grupi voditi računa o sadašnjim i budućim nacionalnim interesima u dugoročnom periodu i u tu svrhu dalje vršiti planiranje i usaglašavanje radio-frekvencijskih namijenjenih za radio-difuznu službu.

II-5. MATERIJALNO-TEHNIČKO I KADROVSKO OSPOSOBLJAVANJE

Agencija će i u 2017. godini nastaviti sa daljim razvojem materijalno-tehničkih kapaciteta, zapošljavanjem novih i daljim stručnim osposobljavanjem zaposlenih u Agenciji, a sve u cilju kvalitetnog sprovođenja nadležnosti Agencije utvrđenih zakonima.

U tom smislu nastaviće se sa unapređenjem Sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra Crne Gore, shodno zakonu i inoviranom strateškom dokumentu „Elaboratu o daljem razvoju Sistema za kontrolu i monitoring radio-frekvencijskog spektra u periodu 2017-2021. godine”, te shodno Planu rada, Finansijskom planu i Planu javnih nabavki Agencije za 2017. godinu i dosadašnjem stepenu realizacije u tom pravcu predviđenih aktivnosti. U toku 2017. godine sprovodiće se aktivnosti na:

- Stavljanje u rad Daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice u Ulcinju, koje se očekuje tokom 2017. godine. Od strane opštine Ulcinj došlo je do prolongiranja roka završetka iste iz razloga sporog izdavanja neophodnih dozvola za početak izvođenja radova; Stavljanje u rad Daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice u Nikšiću, koje se očekuje tokom 2017. godine. U cilju racionalnog korišćenja materijalnih sredstava, u junu 2016. godine, potpisana je Sporazum o saradnji između Agencije i Zavoda za hidrometeorologiju i seismologiju, kojim je između ostalog predviđeno zajedničko korišćenje infrastrukturnih objekata u cilju racionalnog trošenja javnih sredstava, te razmjenu podataka i informacija kojima raspolažu ove institucije..
- Nadogradnja kontrolno-mjernog softvera za daljinski upravljane kontrolno-mjerne stanice, kako bi se obezbijedila puna efikasnost u komunikaciji između pojedinih stanica u Sistemu za kontrolu i monitoring RF spektra;
- Kalibracija, popravka i redovno održavanje kontrolno-mjerne opreme i softvera Sistema za kontrolu i monitoring RF spektra;

- unapređenju informacionog sistema Agencije;
- nastavak saradnje sa naučno obrazovnim institucijama u Crnoj Gori i inostranstvu, u cilju daljeg specijalističkog ospozobljavanja i usavršavanja kadrova iz oblasti koje su od interesa za Agenciju (magistarske i specijalističke studije i kursevi, stručni seminari i dr.) vezane za aspekte regulacije i primjenu novih rješenja kod elektronskih komunikacija i usluga, kao i poštanske djelatnosti;
- pohađanje kurseva potrebnih za sistem administriranja informacionog sistema Agencije i održavanje informacionog sistema na nivou baze i aplikacija nad bazom;
- pohađanje kurseva za standarde ISO 27000;
- pohađanje kurseva i seminara u organizaciji Uprave za kadrove Vlade Crne Gore.

III IZVRŠENJE PLANA RADA

U cilju efikasnijeg izvršenja Plana rada, Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost će, shodno članu 16 Statuta Agencije, sačiniti godišnji **Operativni plan**. Operativnim planom biće određeni izvršioci i rokovi izvršenja pojedinih poslova utvrđenih ovim Planom rada.

Sredstva neophodna za realizaciju Plana rada Agencije za 2017. godinu, planirana su Finansijskim planom Agencije za 2017. godinu.

Broj: 0901-5552/1

Podgorica, 22.09.2016.

PREDSJEDNIK SAVJETA

dr Šaleta Đurović